

FRITT PALESTINA

MEMLEMSBLADET TIL
PALESTINAKOMITEEN I NORGE

NR.2
2021

Daglig leder av Palestina-butikken Al Quds, Marte Flatejord, utenfor butikklokalene på Grünerløkka i Oslo. Les historien om butikken på side 32.

FRITT PALESTINA NR 2. 2021

- 02 KOLOFON
- 03 LEDER
- 04 AKTUELT
- 08 TO PÅ TINGET
- 12 LIBANON I KRISE
- 18 KONFERANSEN I ÅLESUND
- 22 SYMBOLER OG FORSIKTIGHET
- 25 NYE AVSLØRINGER
- 28 FENGLING AV BARN
- 30 PALESTINSK STREETWEAR
- 32 SOLIDARISK HANDEL
- 40 APARTHEIDFRIE SONER
- 45 BDS-SEIER: BEN & JERRY'S
- 48 LANDET RUNDT
- 50 KONTAKT

Guro Dæhlen, leder av Palestinakomiteen i Ringerike. Lokallaget har skaffet mange nye apartheidfrie soner. Les mer på side 40.

FRITT PALESTINA

er medlemsbladet til Palestinakomiteen i Norge. Bladet sendes også til alle bidragsytere til innsamlingen Palestina-solidaritet og Palestinakomiteens fadderordning. Meningsinnholdet i artiklene er den enkelte forfatters ansvar og representerer ikke nødvendigvis Palestinakomiteen i Norges syn.

Redaksjon:

Line Khateeb, ansv. redaktør
Line Snekvik, redaksjonssjef
Birte Bødtker, Art Director

Forside:

fra Palkoms arkiv

Layout:

Birte Bødtker

Trykk:

Oslo Kongressenter/Servicesenteret

Redaksjonen for dette nummeret ble avsluttet 26.11 2021

Palestinakomiteen i Norge:

Frivillighetshuset,
Kolstadgata 1, 0652 Oslo
Telefon: 95 96 98 74
www.palestinakomiteen.no
Organisasjonsnummer:
984.688.172

KONTINGENTSATSER:

100 kr første året
VANLIG MEDLEM: kr 500
REDUSERT KONTINGENT: kr 250
UNGDOMSKONTINGENT: kr 100
(frem til fylte 19 år)
FAMILIEKONTINGENT: kr 500+200
(kr 500 hovedmedlem + kr 200 pr ekstra medlem)

KONTONUMMER:

0530 28 03112

HILSEN FRA PALESTINA

Når jeg skriver dette sitter jeg i Galilea, hvor min palestinske familie kommer fra. Vi har høstet oliven og presset olivenolje, som palestinske olivenbønder har gjort i generasjoner.

Et oliventre gråter ikke og det ler ikke. Hun lever som en vennlig søster og nabo av evigheten, skriver poeten Mahmoud Darwish. Siden okkupasjonen av Vestbredden i 1967 er to millioner av disse søstrene ødelagt. Israelske settlere har i år brent eller hugget ned 19 000 oliventrær. Klimaendringene, som har gitt lite nedbør i år, påvirker også avlingene. Den israelske bosetterbevegelsen vil fordrive palestinerne fra jorden deres, og ifølge den israelske menneskerettsorganisasjonen Yesh Din er de israelske koloniene hovedårsaken til grove brudd på palestineres menneskerettigheter.

SVERTEKAMPANJE

Mens bosetterne angriper vanlige folk, ble seks palestinske organisasjoner i oktober beskyldt for terrorvirksomhet av Israel. Blant de seks organisasjonen er Union of Palestinian Women Committees, Palestinakomiteens samarbeidspartner for solidaritetsarbeidet i Libanon. Menneskerettighetsorganisasjonene Al-Haq og Defence Children International er også terrorstemplet av Israel. De dokumenterer brudd på menneskerettigheter og har vært sentrale i å fremme dokumentasjon for straffedomstolen i Haag (ICC) som etterforsker krigsforbrytelser. Benny Gantz er en av dem som kan bli rammet av en dom i ICC og ifølge Shawan Jabareen, direktøren for Al-Haq, er dette en av årsakene til svertetekampanjen. Bevisene er hemmelighetsstemplet av Israel, men både EU og norske myndigheter bekrefter at det de har fått ikke beviser de alvorlige beskyldningene. De seks organisasjonene risikerer nå at deres ansatte blir arrestert, at kontorene blir stengt, utstyr konfiskert og at midler fra utenlandske givere stanser opp. FNs Høykommissær for menneskerettigheter, Michelle Bachelet,

har fordømt angrepene på de palestinske organisasjonene som et angrep på menneskerettsforkjempere, ytringsfrihet og organisasjonsfrihet.

Så langt har utenriksminister Huitfeldt uttrykt bekymring og støtte til de seks organisasjonene, men ikke etterkommet oppfordringen fra norsk

«De israelske koloniens tilstedeværelse er hovedårsaken til grove brudd på palestineres menneskerettigheter»

sivilsamfunn om å kreve at israelske myndigheter reverserer avgjørelsen. Den nye regjeringen har sammen med flere europeiske land krevd at Israel trekker tilbake godkjenningen av mer enn 3000 nye enheter i koloniene på Vestbredden. Dette er en positiv utvikling, men utenriksministeren sier samtidig at norsk utenrikspolitikk ligger fast. Under møtet for Giverlandsgruppen til Palestina (AHLIC) i Oslo i november, var fokuset primært på «å legge et institusjonelt og økonomisk grunnlag for en palestinsk stat innenfor en fremforhandlet to-statsløsning» uten at ansvaret legges der det hører hjemme, nemlig på den israelske okkupasjonsmakten. Palestinsk sivilsamfunn anser snakket om en tostatsløsning som en fortsettelse av dagens situasjon, hvor landet deres sakte forsvinner. Vi må fortsette å jobbe for at Israel blir holdt ansvarlig for apartheid og okkupasjon og fremme kravene fra den palestinske grasroten om boikott, sanksjoner og de-investeringer frem til okkupasjonen opphører, palestinerne i Israel får samme rettigheter som de jødiske innbyggerne og palestinske flykninger får vende hjem. Med ønsker om en god jul og et godt 2022!

LINE KHATEEB
Leder

*Vi ønsker alle
våre medlemmer
en fredfull jul og et
riktig godt nytt år!*

FØLG OSS PÅ SOSIALE MEDIER!

Ønsker du oppdateringer om hva som skjer i Palestina og aktiviteter som gjøres i Norge, bør du følge oss på sosiale medier.

- FACEBOOK: Palestinakomiteen i Norge
- INSTAGRAM: palestinakomiteen norge
- TWITTER: @PalKom

STJERNER FOR PALESTINA

Mer enn hundre internasjonalt kjente kunstnere, inkludert Richard Gere, Tilda Swinton, Mark Ruffalo, Susan Sarandon, Jarvis Cocker og Irvin Welch, har signert et åpent brev der de kritiserer Israels terrorstempling av seks palestinske menneskerettighetsorganisasjoner. «Det viktige arbeidet med å beskytte og styrke palestiner og holde Israel ansvarlig for regimets grove menneskerettighetsbrudd og apartheidregime med institusjonalisert diskriminering, er nettopp det arbeidet Israel prøver å stoppe», heter det blant annet i brevet. Underskriverne ber det internasjonale samfunnet om å støtte palestinske menneskerettighetsforkjempere og kreve at Israel reverserer terrorstemplingen. De seks organisasjonene som Israel har terrorstemplet er Union of Palestinian Women's Committees (UPWC), Addameer, Bisan Center for Research and Development, Defense for Children International-Palestine (DCI-P), Union Of Agricultural Work Committees (UAWC) og Al Haq. Ifølge UD tyder ingenting på at disse organisasjonene har vært involvert i terrorvirksomhet.

For mer info om oppropet, sjekk ut Mondoweiss.net

Skinnveske kr 850

GODGAVE.NO

Godgave.no er en norsk, kristen hjelpeorganisasjon som selger produkter laget i Betlehem og omegn. Når du handler her, bidrar du med økonomisk støtte som går uavkortet tilbake til barnehjem, skoler, aktivitetssentre for psykisk utviklingshemmede og andre institusjoner i Betlehem. I tillegg opprettholder man tradisjonell håndverksarbeid og gir økt handel for palestinske håndverkere. Kjøp en gave med mening!

BESTILL KLISTREMERKER!

Mange spør etter boikottklistermerker.

*Vi sender på bestilling
til medlemmer og lokallag.*

*Send en e-post til
post@palestinakomiteen.no*

TIL MINNE OM EGIL FOSSUM (1939-2021)

Egil Fossum, som var leder av Palestinakomiteen fra mars 1988 til mars 1990, døde 5. august i år.

Slik jeg husker det, var Palestinakomiteen i en overgangsfase da Egil overtok roret. En del aktivister hadde trukket seg ut både på grunn av politiske uenigheter om retningen videre og arbeidsmåten, og fordi de var utbrent. Internasjonalt var PLO svekket, men vi fikk den første intifadaen i slutten av 1987. Den varte i nesten fem år.

I denne situasjonen var Egil en trygg leder med gode kunnskaper om Midtøsten, og kunne derfor stå frem og være vårt ansikt. I et intervju i Fritt Palestina 1/88 snakket han om viktigheten av arbeidet i Norge, behovet for å styrke og holde kontakt med lokallagene, og å høyne Palestinakomiteens profil i det offentlige rom.

Redaktøren av Fritt Palestina (på den tiden et eksternt tidsskrift i A4-format med fire utgivelser i året) kastet inn håndkledet mot slutten av 80-tallet. Egil tok den jobben også. Som pressemann og forfatter var Egil sikkert den best kvalifiserte redaktøren bladet noensinne har hatt, men det tok selvfølgelig tid fra ledervervet. Egil tok dessverre ikke gjenvalg, og listen føltes høy da jeg overtok som leder av Palestinakomiteen i 1990.

Tankene går til Egils kone Synne Holan, også en stor palestinaenn, og resten av Egils nærmeste familie.

Helga Hvidsten

NORMALE FOLK BOIKOTTER ISRAEL

Etter at den irske forfatteren Sally Rooney sa nei til å bli utgitt på den israelske forlaget Modan, har det blusset opp en ny debatt om kulturell boikott av staten Israel.

Det blir påstått at vi som oppfordrer til kulturboikott ikke ønsker at norsk litteratur skal oversettes til hebraisk og gjøres tilgjengelig for israelske lesere. Det stemmer ikke. Problemet er forlaget Modan, der flere norske forfattere har gitt ut sine bøker.

Ifølge den palestinske kampanjen for akademisk og kulturell boikott (PACBI), er forlaget Modan en israelsk

kulturinstitusjon som ikke har distansert seg fra apartheid og ikke anerkjenner palestinernes rettigheter etter internasjonal lov.

På Modans nettside står det at de produserer og markedsfører bøker fra Israels forsvarsdepartement. Den israelske organisasjonen Boycott from Within (BW) har funnet minst 60 utgivelser fra forsvarsdepartement; bøker som glorifiserer militærmakta, bøker om motivasjon for militært personell, om skarpskytter-kunsten og om palestinske sivile i Gaza sett fra militært ståsted. Modan forlag eier en tredel av Tzomet Sfarim bokkjede, som har filial i den ulovlige kolonien Ariel på Vestbredden.

Det palestinske sivilsamfunnet lanserte allerede i 2004 en oppfordring gjennom PACBI til resten av verden om å boikotte israelske akademiske og kulturelle institusjoner. Retningslinjene for boikotten bygger på folkerett og universelle menneskerettigheter. De godtar ikke boikott av enkeltindivider på grunnlag av deres identitet eller meninger. Boikotten retter seg selvsagt heller ikke mot religion eller språk. Den gjelder bare institusjoner og de som opptrer som representanter for institusjonene.

Rooney er en av mange internasjonale forfattere som støtter kulturboikotten av Israel, på samme måte som kulturarbeidere støttet boikotten av apartheidstaten Sør-Afrika. Vi oppfordrer norske forfattere til å støtte kulturboikotten som et ikkevoldelig bidrag til palestinernes frihetskamp.

Tekst: Kirsti Aarseth. En lengre versjon av denne kommentaren har tidligere stått på trykk i Klassekampen

Engelske BDS-aktivister laget en kampanje der bokforsiden ble redigert.

SPAR MILJØET: MOTTA BLADET PÅ E-POST!

*Er du medlem og ønsker å få
tilsendt bladet elektronisk istedenfor
med post? Send en epost til
medlem@palestinakomiteen.no*

BETAL KONTINGENTEN MED AVTALEGIRO

Avtalegiro sparer oss for mye arbeid. Det gjør det også lettere for deg å fornye medlemskapet. Automatisk trekk er synlig i din (nett)bank, og du kan stoppe trekket når du vil. Vi oppfordrer deg derfor til å betale kontingenten via avtalegiro. Se hvordan du gjør det på palestinakomiteen.no/medlem

TAKK TIL ADA ♥

Ada Castracane, mangeårig nasjonal koordinator for Palestina-komiteens solidaritetsarbeid i Midtøsten, trådte ut av solidaritetsutvalget tidligere i år. Hun ga seg som nasjonal koordinator i 2018, men har fortsatt å sitte i utvalget – frem til nå. Som en av Palestinakomiteens største «organisasjonshoder» med stålkontroll på frister, saksgang og vedtekter, har hun vært en fantastisk ressurs å ha med på laget. I 2016 tok Ada initiativ til at Palestinakomiteen skulle sette ned et eget utvalg, solidaritetsutvalget, med solidaritetsarbeidet i Midtøsten som arbeidsområde. – Ada skal ha mye av æren for ha å laget strukturen og rutinene som skal til for å ha et solidaritetsutvalg som sender mange frivillige til våre samarbeidspartnere i Midtøsten. Dessuten har hun en helt fabelaktig hukommelse. En ting er og hoppe etter Wirkola, men det å huske som Ada er en enda større utfordring, sier dagens leder av solidaritetsutvalget, Morten Sortodden. Palestinakomiteen retter en varm takk til Ada for hennes innsats i organisasjonen, og ser frem til å fortsette å holde kontakten med henne som medlem og aktivist.

Oppskriften er hentet fra bloggen hannelene.no

LAG PERFEKT HUMMUS!

Med dette supertrikset er det umulig å feile

Først koker man ferdigkokte kikerter i bakepulver (med andre ord de hermetiske som ligger i lake i bokser på butikken). Da bryter man opp all teksturen i kikertene, og står igjen med kikerter som blander seg perfekt sammen til en myk hummus.

Ingredienser

250 g skylte hermetiske kikerter
½ ts bakepulver
2 ss sitronsaft
1 hvitløksfedd finhakket eller revet
4 ss tahini (lys type, så rennende som mulig) godt blandet
2 ss kaldt vann
1 ts salt
5 ss olivenolje

Fremgangsmåte

Kok de avrente og skylte kikertene i bakepulver og godt med vann i 20 minutter. (Gjerne dobbelt så mye vann som kikerter.) Mens du venter har du sitron, hvitløk, tahini, kaldt vann og salt i en foodprosessor, kjør i ett minutt. Du skal nå ha en flytende blanding. Hvis du har en litt tykk tahini fra start kan det hende du må tynne ut litt til med kaldt vann. La blandingen stå til kikertene har kokt ferdig. Sil kikertene og tilsett i tahiniblandingen. Bland alt godt sammen i foodprosessoren og tilsett samtidig olje litt og litt av gangen til du har en smidig blanding. Smak til med mer salt og sitron ved behov. Topp gjerne med paprikakrydder, olivenolje og noen kikerter om du vil.

ARABISKE FILMDAGER

16.-20. mars er det klart for den 12. utgaven av Arabiske Filmdager. Arrangementet finner sted på Vika kino i Oslo. Palestinakomiteen er en av samarbeidspartnerne og organiserer en samtale under festivalen. Følg med på programmet og oppdateringer om filmene fra Palestina og andre arabiske land. Vel møtt! arabiskefilmdager.no

Fra arkivet:

Vi ler godt av denne annonsen fra Fritt Palestina i 1979

Det 34. landsmøtet til Palestinakomiteen i Norge går av stabelen 25.-27. mars i Oslo.

Alle medlemmer som har betalt kontingent har adgang til landsmøtet og kan også fremme saker for landsmøtet gjennom sitt lokallag eller landsstyret. Forslag må være landsstyret ved sentralstyret i hende 25. januar. Medlemmer uten lokallag kan henvende seg til medlem@palestinakomiteen.no og be om kontaktinformasjon til sitt nærmeste lokallag dersom de ønsker å delta i diskusjoner og valg. Lokallagene velger sine landsmøtedelegater på årsmøtet. Sakspapirene sendes til lokallagene senest en måned før landsmøtet. Medlemmer kan få tilsendt sakspapirene ved forespørsel. Landsmøtet finner sted på Inge-nørenes hus i Oslo.

TO PÅ TINGET

Vi tok en prat med to stortingsrepresentanter som er klare for å gjøre en ekstra innsats for Palestina denne perioden.

TEKST: REDAKSJONEN FOTO: STORTINGET

” Palestina-saken har vært med meg gjennom alt mitt politiske arbeid

ÅSMUND AUKRUST

Parti: Arbeiderpartiet
Representant for Akershus
Medlem av Utenriks – og forsvarskomiteen
Sittet på Stortinget siden 2013
Leder av Palestinas Venner

Hvordan ble du engasjert for Palestina?

Jeg ble engasjert i Palestina-saken gjennom AUF. På sommerleirene på Utøya på starten av 2000-tallet møtte jeg palestinere som AUF samarbeidet med. De fortalte om sine liv og hva slags urettferdighet de levde under. Mange av de jeg ble kjent med der, havnet siden i israelske fengsler som politiske fanger. Palestina-saken har vært med meg gjennom alt mitt politiske arbeid, og det er noe jeg har jobbet mye med i AUF, Arbeiderpartiet og på Stortinget. Jeg har også vært aktiv i Palestina-miljøet og sittet i flere arbeidsgrupper, blant annet Riv muren-kampanjen.

Hva har du tenkt å gjøre for Palestina-saken i den kommende perioden?

Jeg vil i neste periode lede Palestinas Venner på Stortinget. Jeg vil jobbe for at så mange stortingsrepresentanter som mulig engasjerer seg i

Palestina-saken. Jeg vil jobbe på flere områder; sammen med den norske regjeringa for at vi hele tiden må få oppmerksomhet om det viktigste, få slutt på okkupasjonen og at palestinerne må sin egen stat. Jeg vil også jobbe for å styrke den humanitære situasjonen, spesielt på Gaza. Jeg vil gjennom hele perioden prøve å ha et tett samarbeid med det norske solidaritetsmiljøet.

Hvordan vil du stille deg til et forslag om forbud mot import av varer, tjenester og produkter fra ulovlige israelske bosettinger på palestinsk eller syrisk område?

Arbeiderpartiet er for å merke varer fra ulovlige bosettinger og har også tatt til orde for at norske myndigheter skal ha frarådingspolitikk for næringsssamarbeid på okkupert land. Under den forrige regjeringen ble begge disse initiativene stoppet, og jeg vil nå jobbe for å få det gjennomført med en ny regjering. ▷

Jeg ble født inn i Palestinakomiteen med engasjerte foreldre og ble selv aktiv tidlig i ungdomsårene

HEGE BAE NYHOLDT

Parti: Rødt
Representant for Sør-Trøndelag
Leder Utdannings – og forskningskomiteen
Ny på Stortinget

Hvordan ble du engasjert for Palestina?

Jeg ble født inn i Palestinakomiteen med engasjerte foreldre. Ble selv aktiv tidlig i ungdomsårene og har hatt ulike verv og arbeidsoppgaver i Palkom i mange år. De siste 15 årene har jeg jobbet med solidaritetsarbeidet for Palestinakomiteen og har selv flere opphold i Midtøsten bak meg.

Hva har du tenkt å gjøre for Palestina-saken i den kommende perioden?

Jeg ønsker å være en tydelig stemme for solidaritet med Palestina, delta aktivt i de diskusjonene som foregår både inne på Stortinget og i solidaritetsbevegelsen.

Hvordan vil du stille deg til et forslag om forbud mot import av varer, tjenester og produkter fra ulovlige israelske bosettinger på palestinsk eller syrisk område?

Jeg, og Rødt, er for boikott som politisk virkemiddel. Jeg refererer fra det vi har liggende på partisdene våre: «Rødt er for en økonomisk, kulturell og akademisk boikott av Israel. Vi jobber for at norske kommuner skal ha innkjøpsboikott for varer fra området okkupert av Israel. I tillegg mener Rødt at Norge må trekke ut sine investeringer i Israel og stanse våpenhandelen med landet, som er en direkte støtte til den folkerettsstridige okkupasjonen av Palestina.»

Representanter fra solidaritetsbevegelsen og Palestinas venner etter stiftningsmøtet 9. november på Stortinget.

PALESTINAS VENNER

Line Khateeb ledet møtet etter stiftingen.

Palestinas Venner har fått ny giv med nytt Storting.

Palestinas Venner er et nettverk på Stortinget med medlemmer fra ulike partier som vil jobbe aktivt med Palestina-saken på Stortinget. Gruppen ble dannet i slutten av 2007 og arrangerer møter med relevante sivilorganisasjoner for at stortingsrepresentantene kan holde seg opptatt. Åsmund Aukrust (Ap) er leder av gruppen og Marian Hussein (SV) er nestleder. Palestinakomiteen ser frem til å samarbeide tett med Palestinas Venner i den kommende stortingsperioden.

Åsmund Aukrust er leder for nettverket og glad for at det nå er blitt flere engasjerte Palestina-venner på Stortinget.

Representanter fra sivilsamfunnet. Palestinakomiteen, KFUK-KFUM, Global, LO og Norsk Folkehjelp.

Sovende gutter på gaten i Beirut.

LIBANON I DYP KRISE

To år etter at folket tok til gatene i Libanon og krevde at lederskapet måtte gå, er Libanon inne i sin verste krise noensinne.

TEKST: ØYVIND SAGEDAL FOTO: KRISTIN INGEBRIGTSEN

Den 18. oktober 2019 landet deltakerne på Palestinakomiteens studietur i Beirut. Over store deler av landet var det demonstrasjoner. Veien til flyplassen og hovedveiene var stengt av demonstranter. Mennesker fra alle konfesjoner deltok, men de var der som libanesere. De krevde at alle i det politiske lederskapet måtte gå. Og alle betød alle. Det var sterkt å oppleve at folk reiste seg og krevde sin rett. Og det var sterkt at de overskred sine konfesjonelle lojaliteter og tilhørighet, som hele det politiske systemet i Libanon er bygd på.

BEIRUT I MØRKE

To år senere returnerte jeg til Beirut sammen med mangeårig palestinavenn Kristin Ingebrigtsen. Vi landet midt på natten og ble overrasket over å se så mye lys da vi fløy inn over byen. Men i drosjen fra flyplassen til hotellet så vi hvor lite opplyst Beirut faktisk var. Veldig mange bygninger var helt uten belysning. Det var nesten ikke trafikk, og i hovedgaten Hamra fløt det av søppel. Dette minte oss om situasjonen i borgerkrigstidens Beirut. Og det var vemodig å se.

Men natten er dagens mor. Og på dagen var det faktisk en god del biltrafikk i gatene. Det var igjen blitt tilgang på drivstoff, men bensinprisen var omtrent firedoblet i forhold til prisen to år tidligere – det vil si at prisen kunne variere på rundt pluss minus 20 kr pr. liter. Og dollaren – hva kostet den? Etter å ha levert en 100-dollarseddel på et vekslingskontor, kunne jeg stikke to millioner libanesiske pund i lomma! I 2019 fikk vi 150.000 pund for samme sum. Selv var vi heldige som kunne bringe dollar med oss. Og heldige er de libanesere, palestinere og syrere som kan få tak i «fresh dollars» - dollar som ikke står på en sparekonto. Dollar på sparekonto får eierne ikke ta ut. Og for de som måtte ha sparepenger i libanesisk valuta, har pengene altså langt på vei mistet sin verdi. Slik blir vanlige mennesker ranet av myndighetene. De palestinske flyktningene som får økonomisk støtte fra UNWRA, får imidlertid denne utbetalt i dollar. Det

samme gjelder dem som får støtte fra PLO.

Ifølge Verdensbanken har Libanons brutto nasjonalprodukt sunket med 40 prosent, og borgernes inntekt har sunket tilsvarende. Verdensbanken har rangert den libanesiske krisen blant verdens tre verste siden midten av 1800-tallet, målt i effekten på levestandarden. Det er derfor ikke overraskende at man stadig møter tiggere i Beiruts gater. Mange av dem er barn. Eller kvinner som sitter på fortauet med spedbarn i fanget. Gutter som vil selge munnbind, eller som gjør fremstøt for å få pusset sko. Overalt ser man unge gutter – og noen voksne menn – som gjennom søker søpla i og rundt avfallskontainere for å finne noe som kan selges. Unge gutter kan finnes sovende på fortauet – eller det kan være en gammel mann som ligger der. I de palestinske leirene har arbeidsledigheten steget fra 65 til 90 prosent.

«Ifølge Verdensbanken har Libanons brutto nasjonalprodukt sunket med 40 prosent»

Den økonomiske krisen i Libanon har ført til elektrisitetsrasjonering. En times tid med strøm på morgenen, og tilsvarende på kvelden. Det er alt. Folk er avhengige av private generatorer, men en stor del av dem som bor i Libanon har ikke råd til å betale for denne elektrisiteten siden 55 prosent av dem er fanget i fattigdom. Tenk hva dette innebærer for gamle folk som bor for eksempel i sjuende eller tiende etasje i ei blokk. Heisen går ikke, og det er mørkt i oppgangene. For øvrig er elektrisitetskutt særlig problematisk i de palestinske flyktningleirene – slik som i Shatila.

30 PROSENT ER VAKSINERT

Da koronapandemien traff Libanon, ble landet stengt ned av helseministeren fra Hizbollah. Senere har det vært flere nedstengninger. I begynnelsen av juli registrerte helsedepartementet flere tilfeller av deltaviruset. Tett befolkede områder, slik som flyktningleirene, løper en stor risiko for utbrudd av deltavarianten. En studie fra FN viser at det er tre ganger så stor fare for at de palestinske flyktningene skal dø av covid-19 enn resten av befolkningen. Men vaksinasjonsprogrammet går sin gang. Det blir ►

sagt at rundt 30 prosent av libaneserne er vaksinert. Både syrere og palestinere har i prinsipp samme tilgang til vaksinen som libaneserne. For palestinerne i leirene er UNRWA ansvarlig for vaksineringsen. Vaksinasjonsprosenten blant palestinerne er lavere enn for libaneserne – 20 prosent, ble det antydnet. Det skyldes både at UNRWA kom sent i gang med å vaksinere, og at mange palestinere har motforestillinger mot vaksinen.

Eksplisjonen i havnelageret 4. august i fjor førte til store ødeleggelser. Fortsatt kan man i en stor omkrets fra lageret se ødeleggelser på hus som ikke er reparert. For mange mennesker i Libanon var dette en traumatisk hendelse som overgikk mye av det de har opplevd gjennom borgerkrig og invasjon. Eksplisjonen førte til at statsminister Hassan Diab søkte avskjed. Saad Al-Hariri, som fratradte statsministerposten etter at demonstrasjonene startet i 2019, fikk i oppdrag å danne ny regjering. Det lyktes han ikke med. Sent i sommer fikk milliardæren Mikati utfordringen, og han er nå Libanons statsminister. Regjeringen er for tiden i samtaler med Det internasjonale pengefondet (IMF) for å få økonomiske hjelpepakker til det kriseramede landet. Men for å få det til, stiller IMF krav om reformer, slik som privatisering av elektrisitetssverkene.

SLUMMEN I SHATILA

Det offisielle tallet på palestinske flyktninger i Libanon har ifølge UNRWA ligget på mellom 300.000 og 400.000. Kassem Aina, grunnleggeren av organisasjonen Beit Atfal Assumoud, som Palestinakomiteen samarbeider med, mener derimot at tallet nå ikke er mer enn 200.000. Hovedpoenget med den palestinske revolusjonen var retten til retur. Men i større eller mindre grad drar folk nå fra leirene. De palestinerne som får mulighet til det, drar til Europa eller til Gulfstatene. Mange drar illegalt, og de må betale rundt 7000 dollar til menneskesmuglerne. De har likevel ingen garanti for at de ikke blir sittende fast, for eksempel i

leirene i Hellas.

I Shatila er ca. 20 prosent av befolkningen palestinere. Leiren er blitt en slum for fattige libanesere, syrere og romfolk. «Hva svarer du dem som sier at de har tre valg: dø av covid-19, dø av sult, eller å ta seg over havet?» Dette undret UNRWAs Commissioner-General Philippe Lazzarini seg over etter sitt besøk til leirene i Libanon.

For libaneserne er det lettere å komme seg ut av landet enn for palestinerne. Det er en lang tradisjon for libanesisk emigrasjon, og det finnes mange libanesere i Vest-Afrika og Latin-Amerika. Mange unge libanesere reiser nå for eksempel til Canada eller til Frankrike. Det er de som representerer Libanons framtid som

«Dette har imidlertid ført til at palestinske sykepleiere nå får arbeide på libanesiske sykehus»

drar. Derfor hviler det også et libanesisk vemod over det som skjer. 2000 leger er dratt, ble vi fortalt, og et tilsvarende antall sykepleiere. Dette har imidlertid ført til at palestinske sykepleiere nå får arbeide på libane-

siske sykehus.

De syriske flyktningene i Libanon - de teller rundt to millioner, noen sier mer - kalles offisielt for «fordrevne». Dersom libaneserne hadde akseptert dem som flyktninger, ville landet hatt et formelt ansvar for dem. Nå blir syrerne sett på som gjester, slik libanesere var gjester i Syria under krigen med Israel i 2006. De fordrevne syrerne er imidlertid ikke innstilt på å dra tilbake til Syria. De fleste av dem er sunnimuslimer og identifiserer seg med opposisjonen. Så da er spørsmålet hvordan denne utfordringen skal bli løst i det konfesjonelt baserte Libanon. I dag regner man med at 35 prosent av den libanesiske befolkningen er sjiamuslimer. Sunnimuslimene, sammen med druserne, utgjør trolig et tilsvarende antall. Resten av befolkningen består av kristne og andre grupper. Under den libanesiske borgerkrigen (1975-1990) sloss kristne og muslimske militser mot hverandre, og palestinerne ble trukket inn på muslimsk side. Fem dager før vi ankom Libanon, arrangerte sjiapartiene Hizbollah og Amal en demonstrasjon mot Tarek Bitar, dommeren som leder granskingen av eksplisjonen i havnelageret. Sjiaene er svært frustrerte over måten denne undersøkelsen blir

Søppelet i Beirut hoper seg opp. Fattige barn og voksne leter etter mat eller noe de kan selge.

Eksplasjonen på havnen i Beirut.

Øyvind Sagedal i Saïda.

gjennomført på. Etter at demonstrasjonen var gjennomført, gikk folk tilbake til utgangspunktet. Der lå det snikskyttere fra det kristne høyrepartiet Lebanese Forces klare i flere bygninger. Det blir også hevdet at Amal-folk hadde med seg kalasjnikovover og granatkastere. Seks mennesker ble drept og minst 30 skadet under denne episoden.

Noen analytikere hevder at Lebanese Forces ønsker å presse fram en ny borgerkrig. Partiet ledes av Samir Geagea, en notorisk militsleder som knyttes til noen av de verste krigsforbrytelsene som fant sted under borgerkrigen, inkludert massakrene i Sabra og Shatila. Det blir også hevdet at både maronitter og ortodokse kristne ønsker en konfesjonell føderalstat. Men ifølge folk vi snakket med under vårt besøk, leser ikke Geagea den geopolitiske situasjonen. De kristne reaksjonære militsene støttes i utgangspunktet

av Saudi-Arabia og USA, men USA er i ferd med å trekke seg ut av regionen. Hizbollah er på linje med Saudi-Arabias erkefiende Iran, og de har en større visjon som innebærer kamp mot Israel. Hizbollahs leder Nasrallah kom med følgende advarsel til Geagea tidligere i høst: Vi har 100.000 mann under våpen – så ikke prøv dere! Dermed stabiliseres situasjonen.

GJENSYN MED GAMLE VENNER

I løpet av turen traff vi igjen mange gamle venner av Palestinakomiteen: Michel Naoufal, som var PLOs kontaktperson for Palestinakomiteens helseteam i 1975, Amni Jibril, leder av Den palestinske kvinneunionen, Kassem Aina, leder for Beit Atfal Assumoud og ekteparet Amira og Jamal, som er fast vertskap for Palestinakomiteens solidaritetsarbeidere i Rash-edieh. Vi møtte også igjen Ghada og Mahmoud, ▷

som i mange år bodde i Ein el Hilweh og som var til stor hjelp for oss under turen. Mest rørende var gjensynet med Kathie, enken til Hassan Abu Ali, som var aktiv i Popular Front for Liberation of Palestine (PFLP). Israel og USA har terrorlistet PFLP, og de seks palestinske organisasjonene som nylig ble forbudt, har ifølge Israel tilknytning til PFLP. Abu Ali var en veldig vennlig mann, og alltid hjelpsom. Han hadde en egen evne til å omgås folk, og han vil bli savnet. Vi rakk ikke å møte ham en siste gang før han døde. Men vi fikk tillatelse til å dra inn i Ein el Hilweh, hvor han er stedt til hvile, slik at vi kunne legge roser på hans grav.

En dag spaserte vi i Beirut bydelene Gemeyze og Mar Mikhael sammen med våre venner Omar og Barbara. I disse områdene finnes det fortsatt mange av de gamle ottomanske bygningene. Slike bygninger står hele tiden i fare for å bli revet, slik at nye høyhus kan bli reist. Til vår glede kunne vi imidlertid se at flere av bygningene ble restaurert. Men fargevalget ville nok ikke alltid blitt applaudert av den norske riksantikvaren!

Beirut har hatt et levende musikkliv, også med forbindelser til Oslo, og det finnes mange kunstnere i denne byen. Vi traff blant andre Samir Sayegh, som er en fornyer av den arabiske kalligrafien som kunstform. I et av galleriene var det en kollektivutstilling med stort sett libanesiske kunstnere. Men en palestiner hadde også fått plass med en skulptur som hang på en vegg. Verket hadde en vakker form. Det var nok ikke tilfeldig at kunstneren, som kommer fra den palestinske leiren Mar Elias, hadde valgt piggråd som materiale. For øvrig arrangerte det palestinsk-eide galleriet Dar el Nimer en svært interessant utstilling med tittelen: «Arab Comics Today. The new Generation». I presentasjonen av utstillingen kunne vi blant annet lese at «it is no coincidence that the Arab youth's modern renaissance in Comics accompanied the revolution in the Arab world that began a decade ago.» Over 60 artister og elleve kollektiv fra den arabiske verden deltok på utstillingen. De

representerte Irak, Palestina, Jordan, Syria Libanon, Egypt, Marokko, Tunis, Algerie og Libya. Et av de libanesiske bidragene framstilte president Michel Aoun med følgende snakkeboble rettet mot de unge: «Let them emigrate»!

HÅP FOR FREMTIDEN

Hva er så igjen av det libanesiske opprøret fra 2019? I Saida var det antydning til noen demonstrasjoner mot bensinprisene. Ellers fantes det graffiti og veggmaleries i sentrum av Beirut fra tiden da demonstrasjonene startet. På et av fortauene var det frest inn i de mørke steinblokkene tekster på arabisk, fransk og engelsk. En av dem lød som følger: «When is the killing of the dreams of the youth going to end? When is the endless flow of departing emigrants going to stop?»

Hva slags håp ser dere for Libanon? Vi stilte dette spørsmålet flere ganger til våre venner. Flere ganger var svaret at de ikke så noe håp. Mens vi befant oss i landet, ble det imidlertid underskrevet en avtale mellom Jordan, Syria og Libanon. Jordan har overskudd av elektrisk kraft. Avtalen innebærer at overskuddskraft skal overføres til Libanon via Syria, og Syria skal, i stedet for betaling, også få en del av denne kraften. Dette for å omgå embargoen mot landet. Til og med USA skal ha gitt sin støtte til denne avtalen for å skape en slangs motvekt til Hizbollahs import av drivstoff fra Iran.

Siste dagen besøkte vi vår druiske kamerat Walid Abu Harb. Han har tidligere vært ordfører i Baysour, landsbyen der han bor. Men han vil ikke stille igjen. Han stiller heller ikke som kandidat til parlamentsvalget i mars neste år. Walid er imidlertid med i ei uformell gruppe som støtter yngre kandidater. Og hans håp for Libanon er at 15 nye og yngre kandidater skal bli valgt inn i parlamentet. Dette ser han på som en start for å bryte med det gamle, korruperte regimet.

Men hva med de palestinske flyktningenes rett til retur? Retten til retur er det viktigste kravet BDS-bevegelsen stiller – helt i tråd med PLO - og dette kravet begrunner Palestinakomiteens solidaritetsarbeid i Libanon!

«Ifølge Verdensbanken
har Libanons brutto
nasjonalprodukt
sunket med 40 prosent»

En mor på gata i Beirut som er nødt til å tigge for å forsørge barna sine.

XXXX

Ødeleggelser etter eksplosjonen på havnen.

Fiskere på strandpromenaden i Beirut.

Rashedie.

Barn i Rashedie; Beit Atfal Assoumd

Mange i Libanon må tigge for å overleve.

Hvem av dere har vært i
Palestina? Mange hender
skjøt i været da det
spørsmålet ble stillt.

Svært vellykket KONFERANSE *i Ålesund*

*Palestina-venner og andre engasjerte mennesker
strømmet til jugendbyen for å bli klokere på temaene
antisemittisme, antirasisme og solidaritet.*

TEKST: HILDE PAPE FOTO: ANINE WIESNER BARG

Palestinakomiteen på Sunnmøre, Norsk Folkehjelp i Ålesundsområdet, Borgund og Spjelkavik Kyrkjeakademi og Humanetisk forbund i Møre/Romsdal og Sunnmøre sto bak konferansen, som hadde fått tittelen «Antisemittisme, antirasisme og solidaritet».

Begivenheten fant sted 23.-24 oktober, og værgudene i Ålesund var ublide den helga. Men innendørs ble vi beriket med foredrag og diskusjon som bidro til innsikt og refleksjon, og kanskje også provokasjon.

Ålesunds ordfører, Eva Vinje Aurdal (Arbeiderpartiet), åpnet konferansen. Hun snakket blant annet om det utvidede antisemittismebegrepet, og spurte retorisk:

– Er solidaritetsarbeid for Palestina å anse som antisemittisme? Gjelder det også anklager om at staten Israel begår forbrytelser mot menneskeheten i de okkuperte områdene?

HISTORISKE PERSPEKTIVER

Flere foredragsholdere snakket om hvordan historiske forhold har gitt næring til antisemittiske holdninger og forestillinger.

Ifølge foredragsholder Peder Nustad ved Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter (HL-senteret) har enkelte fordømmer hatt en historisk forankring. Fordi jøder i Europa ikke kunne eie land og drive jordbruk, var inntektsmulighetene ofte knyttet til utlånsvirksomhet og finans.

– Det ga grobunn for forstillingen om at jøder er griske og grådige, forklarte Nustad, og fortsatte:

– Samtidig har fordømmene vært motsetningsfylte. Jøder har både blitt anklaget for kapitalistisk verdensherredømme og for å stå bak den russiske revolusjon, såkalt «jøde-bolsjevisme».

Som i mange andre land, var antisemittisme «mainstream» tankegods i Norge på 30-tallet. Eksempelvis var Aftenposten kritisk til Hitlers boikott av jødisk-eide butikker, fordi det kunne fremme sympati for jødernes sak i befolkningen.

Sindre Bangstad ved Institutt for Kirke-,

Religion og Livsynsforskning (KIFO), kunne fortelle at det første dokumenterte eksempelet på diskriminering og undertrykkelse av jøder i Europa skriver seg fra den iberiske halvøy på 1200-tallet.

– Forestillingen om «biologiske raser» dukket opp først på midten av 1800-tallet og kulminerte med nazismen og Holocaust.

I vår tid er muslimer den ekstreme høyresidens hovedfiende, og Israel blir gjerne betraktet som en alliansepartner i kampen mot islam, ifølge Bangstad.

– Samtidig viser nyere forskning – både norsk og internasjonal – at mennesker med negative forestillinger om muslimer ofte har antisemittiske holdninger også.

MODERNE ANTISEMITTISME

Lars Gule (OsloMet) foredrag startet med følgende beskrivelse av antisemittisme:

- Negative stereotyper om jøder og jødedom
- Oppfatninger av jøder som uforanderlige fordi de er determinert av sin «rase»
- Oppfatninger om at jøder er konspiratoriske og derfor farlige for andre

Ifølge Gule kan «moderne» varianter av antisemittisme forstås i lys av det sionistiske prosjektet om å etablere en jødisk stat på andres bekostning.

«Moderne varianter av antisemittisme forstås i lys av det sionistiske prosjektet om å etablere en jødisk stat på andres bekostning»

– Politisk sionisme er et settler-kolonialt prosjekt med rasistiske trekk, og uretten mot palestinerne kan gi grobunn for stereotype fiendebilder av jøder, hevdet han.

Gule pekte også på at sionistiske jøder ofte hevder at de

representerer alle jøder og deres «egentlige» interesser.

– I et slikt perspektiv vil antisjionisme og kritikk av staten Israel oppfattes som antisemittisk, påpekte Gule.

KRISTENSIONISME

Berit Hagen Agøy, generalsekretær i Mellomkirkelig råd, startet med å beskrive bibeltekster som er blitt tolket i favør av opprettelsen av staten Israel. For mange kristne er Israels >

Palestinsk mat stod på menyen under konferansen.

eksistens en fullbyrdelse av bibelske profetier, fortalte hun.

Kristen-Norge har et motsetningsfullt syn på Israel/Palestina-«konflikten». I Den norske kirke er sympatien for palestinere mer utbredt enn sympatien for israelere, og menneskerettigheter veier tyngre enn Skriften. I nesten alle andre kirkesamfunn er det motsatt.

Mellomkirkelig råd legger folkeretten og menneskerettighetene til grunn for sitt syn på Israels okkupasjon av Palestina. Agøy viste også til at Bispemøtet i 2020 konkluderte med at kristenionisme både er teologisk og menneskerettslig uholdbar.

JØDISKE STEMMER

Amira Hass, journalist i den israelske avisa Haaretz, holdt foredrag via nettet fra hjemmet sitt i Ramallah.

Hass benyttet anledningen til å ta et kraftig oppgjør med forestillingen om at Israel er et demokrati. Hun snakket også om at faren hennes, som overlevde Holocaust, syntes at Israel behandlet palestinere på en måte som minnet om den antisemittismen som han selv hadde vært utsatt for.

– Ifølge faren min handler likhetene blant annet om konfiskering av eiendom, de-humanisering og ondskap, fortalte Hess.

Forfatter og filmskaper Nina Grünfeld holdt

«Israel behandlet palestinere på en måte minnet om den antisemittismen som han, som Holocaustoverlever, selv hadde vært utsatt for»

Berit Hagen Agøy fra Mellomkirkelig råd snakket om Den norske kirkes forhold til kristnesionisme og arbeid mot antisemittisme og rasisme.

også foredrag. Hun beskrev konsekvensene av Holocaust for befolkningssammensetningen i Europa, og opplyste at det bor ca. en million jøder i europeiske land.

– Uten nazismens masseutryddelser ville antallet vært ca. ti millioner, fortalte Grünfeld.

Ellers ga Grünfeld uttrykk for et ambivalent forhold til Israel.

– Er landet en apartheidstat, spurte hun. «Både ja og nei», svarte hun selv.

Grünfeld syntes også at Palestinakomiteen har et uklart ståsted med hensyn til antisemittisme, og etterlyste et tydelig standpunkt på nettsidene våre. Her ble hun imøtegått av Palestinakomiteens leder i Oslo, som påpekte at det første avsnittet i arbeidsprogrammet vårt handler om kamp mot antisemittisme og enhver form for rasisme.

Lokallagsrepresentantene fra Oslo fikk guidet tur i den vakre naturen på Sunnmøre.

OM SYMBOLER OG FORSIKTIGHET

TEKST: TORE SIVERTSEN

Alesund-konferansen om antisemittisme, rasisme og solidaritet belyste flere sentrale problemstillinger. En av dem er viktigheten av å skille skarpt mellom jøder og jødedom på den ene siden og sionismen og staten Israel på den andre. En erfaring vi nylig har hatt i Palestinakomiteen illustrerer dette poenget, og viser at det krever årvåkenhet og ikke alltid er enkelt.

For to år siden valgte Palestinakomiteen å ikke bruke en bokillustrasjon laget av kunstneren Ola Reibo. Illustrasjonen forestilte et nettinggjerdet som sperrer palestinerne inne. Dette gjerdet var flettet av Davidstjerner, med noen løse stjerner av metalltråd svevende over. Illustrasjonen var fint laget, og tvetydig i innhold: En undrer seg om gjerdet bygger seg opp, eller tvert imot er i ferd med å gå i oppløsning. Hva var problemet?

Reibo har bekreftet at illustrasjonen var rettet mot Israels undertrykking og innesperning av palestinerne, og at Davidstjernene i gjerdet var tenkt som symbol på staten Israel. Det er Davidstjernen som kjent også; den står i flagget og på israelske tanks. I palestineres daglige tilværelse kan den derfor oppleves som et symbol for israelsk makt og undertrykking.

Problemet er at Davidstjernen samtidig er et universelt symbol for verdens jøder. Derfor kunne illustrasjonen oppfattes som at Palestinakomiteen mener at jøder generelt er medskyldige i Israels politikk og undertrykking av palestinerne. Det mener vi som kjent ikke, og det er uhyre viktig å holde det klart. At Reibo som kunstner ikke hadde tenkt over dette problemet, er forståelig. Men Palestinakomiteen som organisasjon måtte tenke over det. Etter mitt syn var det helt riktig at denne illustrasjonen ikke ble brukt, selv om den hadde fine kvaliteter.

Hvor forsiktig vi som driver solidaritetsarbeid skal være for å unngå å bli misforstått i et slikt spørsmål, er en interessant og viktig

diskusjon. Jeg hører til dem som mener vi skal være svært forsiktige med alt som kan oppfattes som en antydning av at jøder i allmennhet har noe ansvar for sionismen og for staten Israel, eller at Israels politikk på noen måte er basert på jødedommen. Og jeg ser minst fire grunner til denne forsiktigheten:

For det første fordi det er usant. Sionismen er en ideologi, oppstått i Europa på 1800-tallet. Og Israels politikk er resultat av en historisk og politisk utvikling, med utspring i denne ideologien. Jødedommen som religion og jøder som gruppe har ikke ansvar for noen av delene.

For det andre fordi noen av de viktigste allierte palestinerne har er jøder som avviser den sionistiske ideologien og slåss mot Israels politikk og undertrykking av palestinerne. Skribenter som Gideon Levy og Amira Hass i Ha'Aretz, organisasjoner som B'Tselem, Boycott from Within, Jewish Voice for Peace i USA, og mange flere. Palestinakomiteen har alltid samarbeidet med disse kreftene. Mange norske jøder lytter også til disse organisasjonene.

For det tredje fordi den israelske regjeringen og dens støttespillere konsekvent prøver å blande sammen begrepene, og hevder at all skarp kritikk av sionismen og Israels politikk er uttrykk for antisemittisme. Det angrepet må vi fortsette å møte, og det har den internasjonale solidaritetsbevegelsen i stor grad klart. Men det krever at vi er nøye, både med formuleringer og illustrasjoner, for å unngå å gi våre motstandere gratis ammunition.

Og for det fjerde må vi huske at den norske staten og det norske samfunnet har en svart historie med antisemittisme, helt fra 1800-tallet; med hendelsene under krigen som det ytterste resultatet. Det gjør også at vi må være ekstra nøye.

Så vanskelig er dette, og så viktig. Det minnet også Ålesund-konferansen oss om.

Israelsk flagg i gamlebyen i Jerusalem.

I Palestina lever rundt 30 000 beduiner som flyktninger under israelsk militær okkupasjon, ifølge Flyktninghjelpen. De har i tiår blitt drevet på flukt og risikerer stadig å få hjemmene sine revet av den israelske hæren. Foto: Palestinakomiteens arkiv

Norge profitterer på okkupasjonen

Ny rapport avslører hvordan norske og europeiske selskaper bidrar til å finansiere Israels ulovlige bosettingspolitikk.

TEKST: ANDREW PRESTON, RÅDGIVER I SAMARBEIDSPROSJEKTET «NORSKE BÅND TIL OKKUPASJONEN» I REGI AV FAGFORBUNDET OG NORSK FOLKEHJELP

I september ble en ny forskningsrapport lansert av en koalisjon av 26 palestinske og europeiske sivilsamfunnsorganisasjoner. Rapporten avslører at 672 europeiske finansinstitusjoner har økonomiske forbindelser med 50 selskaper som er aktivt involvert i ulovlige israelske bosettinger på Vestbredden.

Samlet sett ga de europeiske finansinstitusjonene 114 milliarder US\$ i form av lån og garantier og investerte til en verdi på 141 milliarder dollar i aksjer og obligasjoner i disse selskapene. Norske finansinstitusjoner er en del av dette, med over 14 milliarder US\$ i selskaper som er involvert i bosettingene. Oljefondet er på topp i Europa når det gjelder investeringer, med over 11 milliarder dollar investert i 41 selskaper.

Som FNs spesialrapportør for menneskerettigheter i det okkuperte palestinske området, Michael Lynk, forklarer i forordet til rapporten, gir selskapenes samhandling med bosettingene – gjennom investeringer, banklån, ressursutvinning, kontrakter om bygging av infrastruktur og produkt- og utstyrsleveranser, – «oksygenet» som bosettingene trenger for å eksistere og utvikle seg.

ALVORLIG BRUDD PÅ FOLKERETTEN

Folkeretten er krystallklar på at de israelske bosettingene utgjør et brudd på den fjerde Genève-konvensjonen fra 1949 om beskyttelse av sivile i krigstid. Den forbyr okkupasjonsmakter å etablere sivile bosettinger i okkuperte

territorier. En lang rekke FN-rapporter har også konkludert med at bosettingene er en kilde til gjentatte og alvorlige brudd på palestineres menneskerettigheter.

Til tross for at jussen er klar på at bosettingene er ulovlige, og med grundig dokumentasjon på deres negative virkninger for menneskerettighetene, fortsetter israelske bosettinger å tiltrekke seg internasjonale selskaper.

Ett av disse er Booking Holdings (USA) som gjennom varemerket Booking.com legger til rette for at overnattingsmuligheter i de lovstridige bosettingene på okkupert land kan bookes gjennom dem. Selskapet står på FNs liste over 112 kommersielle foretak med forbindelser til bosettingene. De 20 største europeiske investorene i Booking Holdings (aksjebeholdninger og obligasjonsporteføljer) hadde investeringer verdt i alt US\$ 12,19 milliarder i Booking. De fire største investorene er BPCE Group, Janus Henderson, Crédit Agricole og det norske Oljefondet.

ET SÆRLIG ANSVAR

Selskaper involvert i de israelske bosettingene påtar seg risiko for å medvirke til brudd på folkeretten, og for å bidra til brudd på menneskerettighetene. FNs høykommissær for menneskerettigheter formulerte det slik i januar 2018: «Sett i lys av den omfattende internasjonale, juridiske konsensus om at bosettingene er ulovlige, og de systemiske og altomfattende negative konsekvensene for menneskerettighetene, er det vanskelig å tenke seg et scenario der et selskap kan delta i virksomhet i bosettingene på en måte som er i samsvar med FNs veiledende prinsipper [for næringsliv og menneskerettigheter] og med folkeretten».

I henhold til FNs veiledende prinsipper, har selskaper med forhøyet risiko for denne type brudd et særlig ansvar for å gjennomføre ekstra grundige aktsomhetsanalyser for å forhindre eller avhjelpe negative konsekvenser for menneskerettighetene, og slik unngå å bli involvert eller medvirke til brudd på folkeretten. Dette ansvaret gjelder også i leverandørkjedene.

Finansinstitusjoner har etter de samme retningslinjene et ansvar for å bruke sin innflytelse for å sikre at selskapene som de er investert i handler ansvarlig. Dersom dialog og eierutøvelse ikke fører fram, skal ekskludering av virksomhetene vurderes. Fransk-registrerte BNP Paribas er et eksempel på det motsatte. Selv om BNP Paribas har forpliktet seg til å overholde en rekke internasjonal vedtatte standarder og normer for menneskerettigheter, har selskapet omfattende investeringer (lån, garantier og investeringer) i 33 kommersielle foretak som er involvert i det israelske bosettingsprosjektet.

NORSKE EKSKLUSJONER

Til tross for de enorme summene som lånes til eller investeres i selskaper med tilknytning til bosettingene, finnes det eksempler på at finansinstitusjoner tar ansvar ved å selge investeringer i selskaper med tilknytning til israelske bosettinger. I Norge har Storebrand og KLP vist veien. I 2020 ekskluderte Storebrand fire nye selskaper fra sin portefølje etter flere eksklusjoner i 2015-2016. KLP, Norges største pensjonsselskap, har bare i 2021 ekskludert 19 selskaper knyttet til Israels bosettingsforetak.

Til og med Oljefondet, som er den europeiske finansinstitusjonen med størst investeringer i bosettingene, har ekskludert fem selskaper i løpet av 2021. Dette er en gledelig utvikling etter nesten et tiår uten ekskluderinger av selskaper med tilknytning til bosettingene. Men det er fortsatt en lang vei å gå med flere titalls selskaper i Oljefondets beholdninger som har samhandling med bosettingene.

Forhåpentligvis vil flere norske finansinstitusjoner følge rapportens anbefalinger, vise økt aktsomhet i høyrisikoområder som Vestbreden, og der det ikke er mulig å øve innflytelse på selskaper for å få dem til å avslutte virksomhet med tilknytning til bosettingene, avslutte sine forretningsforbindelser med selskapene. Slik vil selskapene forstå at denne type virksomhet er uønsket og norske bånd til okkupasjonen vil ytterligere reduseres.

«Selskaper involvert i de israelske bosettingene påtar seg risiko for å medvirke til brudd på folkeretten»

50 SELSKAPER PÅ LISTA

De 50 selskapene som denne forskningen fant økonomiske forhold til blant europeiske finansinstitusjoner er:

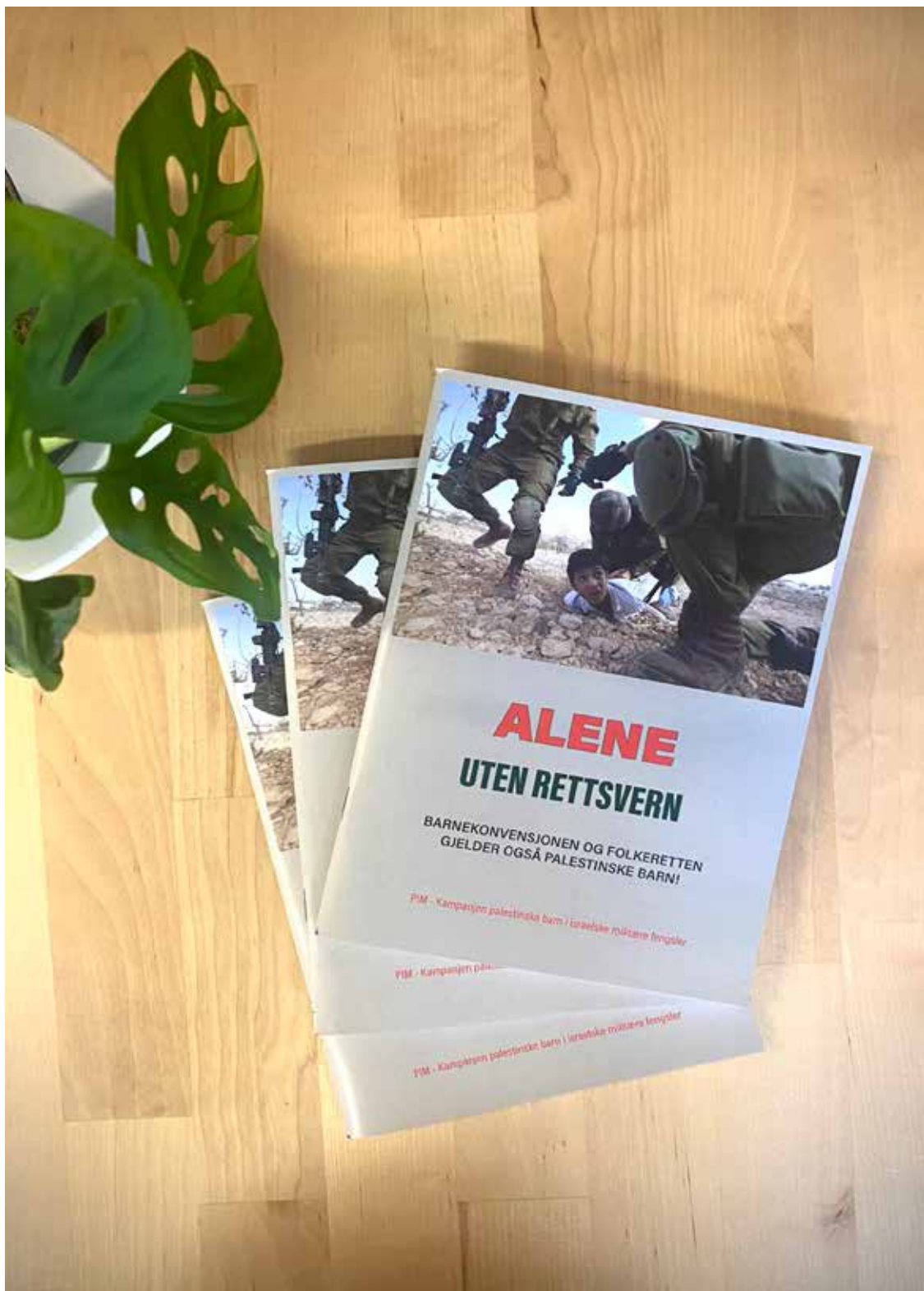
ACS Group
Airbnb
Alstom
Altice Europe, Ashtrom Group
Atlas Copco, Bank Hapoalim
Bank Leumi, Bezeq Group
Booking Holdings
Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles (CAF)
Caterpillar
Cellcom Israel
Cemex
CETCO Mineral Technology Group
Cisco Systems
CNH Industrial
Delek Group
Delta Galil Industries
DXC Technology
eDreams ODIGEO
Elbit Systems
Electra Group
Energiq Renewable Energies
Expedia Group
First International Bank of Israel (FIBI)
General Mills, HeidelbergCement
Hewlett Packard Enterprise (HPE)
Israel Discount Bank
Magal Security Systems
MAN Group
Manitou Group
Matrix IT
Mivne Group
Mizrahi Tefahot Bank
Motorola Solutions
Partner Communications Company
Paz Oil Company
Rami Levy Chain Stores Hashikma Marketing
2006
RE/MAX Holdings
Shapir Engineering and Industry
Shikun & Binui
Shufersal
Siemens
Solvay
Terex Corporation
Tripadvisor
Volvo Group
WSP Global

DON'T BUY INTO OCCUPATION

Rapporten finner du på dontbuyintooccupation.org. Koalisjonen «Don't Buy into Occupation» (DBIO) er et fellesprosjekt mellom 25 palestinske, regionale og europeiske organisasjoner basert i Belgia, Frankrike, Irland, Nederland, Norge, Spania og Storbritannia. Koalisjonens norske medlemmer er LO, Fagforbundet, Handel og Kontor i Norge, Fellesforbundet og Norsk Folkehjelp. Koalisjonens mål er å undersøke og sette søkelys på forbindelser mellom europeiske finansinstitusjoner og selskaper med tilknytning til de ulovlige israelske bosettingene i det okkuperte palestinske området.

◁ Rapporten viser investeringer i et selskap på konsernivå, uavhengig av andre aktiviteter eller prosentandel av omsetningen som kommer fra bosettingsrelaterte aktiviteter. Det er umulig for en finansinstitusjon å være sikker på at finansielle tjenester det tilbyr til et selskap, ikke vil bli brukt til aktiviteter knyttet til bosettinger.

UTEN RETTSVERN: PALESTINSKE BARN I ISRAELSKE FENGSLER

*PIM lanserer ny rapport om forholdene til
palestinske barn i fengsel.*

TEKST: HELGA HVIDSTEN

17. januar 2022 kl. 18.00-20.30 arrangerer PIM et møte med tittelen «Uten rettsvern» på Litteraturhuset i Oslo. Målet med arrangementet er å spre kunnskap om Israels ulike brudd på folkeretten i sin militære straffeforfølgning av palestinske barn. Møtet er gratis og åpent for alle.

PROGRAM:

- Velkommen ved møteleder Tuva Widskjold
- Om Israels militære straffeforfølgning av palestinske barn på Vestbredden ved Bjørn Gunnar Saltnes fra PIM
- Om barns oppvekst på Gaza, «verdens største fengsel» ved lege Mads Gilbert
- Om Israels krenkelser av Barnekonvensjonen ved advokat Geir Kjell Andersland fra PIM
- Om barn som motstandsaktivister under langvarig okkupasjon og de folkerettslige rammene for okkupasjonsmaktens handlingsrom til straffeforfølgning av barna ved forsker Cecilie Hellestveit
- Om nødvendigheten av militær kontroll av okkupert sivilbefolkning i spennet mellom folkerettslige begrensninger og antatt trusselnivå ved tidl. general Robert Mood
- Om å være «myggen i UD's soverom» ved Kristin Eskeland fra PIM
- Lansering av PIMs nye informasjonshefte «Alene – uten lov og rett», som blant annet er støttet av Palestinakomiteen

I skrivende stund er det ikke avgjort hvorvidt møtet skal strømmes på nett eller ikke. Eventuelle henvendelser om dette kan rettes til kampanjenpim@gmail.com

PIM KREVER:

Barn skal ikke utsettes for vold eller tortur av noe slag. Bruk av håndjern, fotlenker og bind for øynene skal ikke forekomme.

Barn skal ikke vekkes opp midt på natten av soldater. Barn som arresteres skal ha med seg en foresatt, og har rett til advokatbistand under alle forhør.

Barn som blir anholdt og deres foresatte skal få informasjon om situasjonen på sitt eget språk.

Nylige rapporter, blant annet fra Redd Barna og Human Rights Watch, bekrefter at forholdene ikke har bedret seg siden 2014.

HVA GJØR PIM?

PIM – «Kampanjen palestinske barn i israelske militære fengsler» har siden 2014 arbeidet med å skape oppmerksomhet og debatt rundt det israelske militære rettsvesenets behandling av palestinske barn. Bak kampanjen står en gruppe enkeltpersoner som ut fra evner og forutsetninger ønsker å påvirke norske politikere til å arbeide for at barnekonvensjonen også skal gjelde for palestinske barn.

PIMs nye informasjonshefte kan bestilles ved å sende en e-post til kampanjenpim@gmail.com Mottaker betaler porto.

Sahara-Black keffiyeh-kjole
\$78.00

WATANPALESTINE.COM

Only Crewneck
collegenser
\$40.00

KUVRD.CA

Love /Crew
\$36.00

Palestinsk
STREETWEAR

Palestinere hjemme og i diasporaen lager råkult streetwear. Bli inspirert!

Spread Hummus
Not Hate Cap
€17,95

WEARTHEPEACE.COM

Homeland Hatta Tee
€21,95

Keffiyeh bandana
\$18

PALIROOTS.COM

Palestine Map
Gold Necklace
\$30

WESTBANKHOODIE.COM

West Bank Hoodie
Palestine Cities Side
Hoodie/Map Sleeve
\$54.99

Keffiyeh laget av falske
motelogoer. €90,00

DISARMINGDESIGN.COM

Håndlagede skinnsko
med tradisjonelt
mønster. €145,00

PUREPALI.COM

Maroon Homeland Heart het-
tegenser \$50.00

JDEEDLABS.COM

NEW VIEWS
hettegenser
£85.00

NOLCOLLECTIVE.COM

Not Your Habibti Denim denimjakke
\$78.00

SOLIDARITET GÅR ALDRI AV MOTEN

Gjennom snart fire tiår har palestinabutikken Al Quds importert varer og arrangert reiser til Palestina.

TEKST: MARI NATVIG SANDENE, NESTLEDER I STYRET TIL AL QUDS

Det er sent i oktober høsten 2021. Daglig leder i palestinabutikken Al Quds, Marte Kirkevold Flatejord, oppdaterer e-posten sin i håp om at det snart tikker inn en melding med godtnytt. Det er snart fire måneders siden hun la inn den største ordren med såpe og olivenolje hun noen gang har sendt ut. 1000 flasker med olivenolje og mer enn 3000 såper. Nesten hver dag de siste månedene har kunder vært innom og etterlyst olivenoljen og olivensåpen de har blitt så glade i. Marte har jobbet med å importere varer fra Palestina i nesten et tiår nå, og vet alt om hvor mye som kreves for å få varer ut av Palestina. Likevel: Tre måneders ventetid er lenger enn vanlig. I snart to år har det vært unntakstilstand for den lille bedriften. Reisebyrået har vært nesten fullstendig ute av drift siden koronapandemiens begynnelse. Mens reisene har uteblitt har all tid i stedet gått til å drive

nettbutikk og den lille butikken på Grünerløkka. Da er det ekstra alvorlig når varene ikke kommer.

REDDET AV PALESTINAKOMITEEN

Før vi forteller mer om lasten med olje og såpe, må vi ta en titt på historien. Fortellingen om Al Quds begynner nemlig allerede på 1980-tallet. Eldbjørg Holte sitter hjemme i stua si på Kampen og mimrer. Det er åtte år siden hun pensjonerte seg fra jobben som daglig leder i palestinabutikken. I veldig mange år var Al Quds synonymt med Eldbjørg. Hadde man spørsmål om Midtøsten eller Palestina, palestinske varer eller kultur, så var det Eldbjørg man ringte til. I hele 24 år drev hun det lille reisebyrået og butikken. Historien om Al Quds går likevel enda lenger tilbake.

– Al Quds ble startet allerede i 1983. De første seks årene var det ekteparet Trond og Karin Linstad og solidaritetsarbeideren Vesla Lange-

FOR PALESTINA: Marte Kirkevold Flatejord har vært daglig leder i palestinabutikken Al Quds siden 2018.
 - En palestinsk kunde som ofte kommer innom, sa en gang til meg: Jeg blir like rørt når jeg går forbi plakaten utenfor palestinabutikken som når jeg går forbi flagget utenfor den palestinske ambassaden, forteller hun.

Nielsen som drev butikken, forteller Eldbjørg. Butikken lå i Pilestredet 31, tvers over gata for Blitz-huset. Ideen var å drive solidaritet gjennom handel med palestinere og presentere palestinsk kultur og historie. Så, i 1989, bestemte ekteparet Linstad seg for å stenge.

- Vesla Lange-Nielsen var veldig fortvilet over at Al Quds skulle legges ned. Hun var den mest skikkelige solidaritetsarbeideren jeg har vært borti, sier Eldbjørg og fortsetter:

- Vesla kontaktet Palestinakomiteen og fikk dem med på laget. Butikken ble omgjort til et aksjeselskap og Palestinakomiteen i Norge ble største eier.

Eldbjørg, som hadde vært aktiv i Palestinako-

miteen siden 1971, ble daglig leder. Hun hadde sittet i redaksjonen til Fritt Palestina og ledelsen i Palestinakomiteen i Oslo og hadde både kunnskapen og engasjementet som trengtes i rollen.

-«Vi gjenåpner!» skrev Vesla på en grå lapp og den la i ruta, minnes Eldbjørg med et smil.

Med Palestinakomiteen i ryggen og ildsjelene Eldbjørg og Vesla ved rattet gikk Al Quds inn i en ny epoke.

REISER SOM POLITIKK

Det ble raskt klart at for å få virksomheten til å gå rundt, måtte Al Quds tenke nytt.

- Det var ikke til å leve av å drive Al Quds kun som en butikk, forteller Eldbjørg. ▶

«Hadde man spørsmål om Midtøsten eller Palestina, palestinske varer eller kultur, så var det Eldbjørg man ringte»

Delvis inspirert av Abu Jihad, grunnleggeren av Fatah, begynte de derfor med reiser.

– Det var en politisk handling. Abu Jihad sa: «Dere må begynne å sende folk hit for å se hva som skjer.» Øyenvitnefunksjonen er utrolig viktig, poengterer Eldbjørg.

Før Al Quds hadde hun drevet sitt eget reisebyrå, og hadde derfor erfaringen som trengtes. Al Quds arrangerte studieturer, gruppereiser og enkeltreiser.

Når en gruppe stod i ingenmannsland mellom Syria og Jordan og ikke kom inn noe sted, så klarte vi å hjelpe dem, smiler Eldbjørg. Å arrangere reisene opplevde hun som svært meningsfylt.

– Hvis folk kommer seg ned til Palestina og Midtøsten for å se, så blir de ofte veldig overrasket. Det jeg syns er ganske fantastisk, er at palestinerne klarer å formidle et håp og en stolthet på tross av situasjonen de lever i. Folk kommer tilbake til Norge uten å være deppa, og de fleste har et ønske om å formidle inntrykkene de har hatt og om å reise tilbake, fastslår hun.

KØ NEDOVER GATA

I løpet av nittitallet utvikler Pilestredet 31 seg til å bli et møtested for Palestina-aktivister.

– Ofte var vi svartefon for Palestinakomiteen fordi det var gjennom oss det var enklest å få kontakt med organisasjonen. Veldig mange palestinere kom innom. Vi hadde kulturkaravaner, matkurs, foredrag om mat som kultur og opptredener, forteller Eldbjørg.

– Og butikken? Den bugnet av varer fra hele Midtøsten.

– Jeg husker det var et TV-program på nittitallet som het «Kjerringråd». I en episode nevnte de Nablus-såpen som vi solgte. Da var det kø nedover hele gata. Det fine var at da kunne vi fortelle om Palestina samtidig. Det er veldig fint å kunne formidle politikk gjennom varer, fastslår Eldbjørg.

FORBANNA

Utover nittitallet reiste Eldbjørg rundt i hele Midtøsten for å handle varer. Hun anslår at hun har vært i Palestina rundt 50 ganger. En historie fra Syria tidlig på 1990-tallet: Eldbjørg og venninnen, Anna Mørseth, er på handelsreise i Syria.

– På vei til Aleppo oppdaget vi at vi hadde

glemt igjen alle pengene våre i seifen på hotellet i Damaskus. Da ringte vi til Feisal, vår palestinske kontakt, forteller Eldbjørg.

Feisal ba dem oppsøke en mann ved navn Ahmed i gamlebyen, hilse fra Feisal og be om å låne syriske pund tilsvarende 30.000 kroner.

– Han flekka opp uten å blunke, gliser Eldbjørg og legger til: Sånt skjer bare i Midtøsten. Det var liksom aldri noe problem. Man stolte på folk.

– Men jeg ble sikkert lurt noen ganger og! tilføyer hun etter litt betenkningstid.

Feisal var Al Quds' kontakt i Midtøsten i mange år.

– Han gjorde alt, både det han skulle og det han ikke skulle. En gang sendte han 300 vesker uten at jeg hadde bedt om det. Da var jeg forbanna. Fine var de heller ikke. Jeg ringte ham og hylte og skreik på telefonen og var skikkelig araber, flirer Eldbjørg.

Men hun var ikke langsint og de to fant alltid en løsning. Feisal og Eldbjørg ble gode venner livet ut, og hun besøkte ham i Qatar bare noen uker før han døde.

Anna Mørseth har kommet på besøk i leiligheten til Eldbjørg på Kampen. 31 år etter at de først ble kjent, er de fortsatt nære venninner.

– Solidaritetsarbeidet var basert på frivillighet. Eldbjørg pustet og levde butikken. Og så var hun utrolig flink til å gi informasjon, sier Anna som fortsatt er aktiv i Palestinakomiteen i Trøndelag.

– Det var et privilegium. Det var mitt tilskudd til solidaritetsaktivismen, fastslår Eldbjørg.

EN USIKKER FREMTID

Tidlig på 2000-tallet flytter Al Quds fra Pilestredet til Grønland. Samtidig etableres et lite butikkutvalg på Youngstorget. Så, i 2013 går Eldbjørg av med pensjon. På denne tiden er Al Quds fortsatt i drift, men uten skikkelige lokaler og nå kun som reisebyrå. Igjen spøker det for Al Quds' fremtid. En løsning må på plass.

Trygve Natvig (som for øvrig er denne skribentens far) har i mange år engasjert seg i Palestina. Han gikk første gang inn som styreleder for Al Quds i 2006, på oppfordring fra Palestinakomiteen. Siden har han sittet som styreleder i flere perioder, og er i dag både styreleder og den største av de rundt 100

Eldbjørg og Anna i Palestina på innkjøpstur for 30 år siden.

- Jeg tror ikke det var én dag jeg gruet meg til å gå på jobb. Å jobbe i Al Quds var et privilegium. Det var mitt tilskudd til solidaritetsaktivismen, sier Eldbjørg Holte, tidligere daglig leder i palestinabutikken Al Quds gjennom hele 24 år.

Marte bodde i Palestina i seks måneder da hun skrev masteroppgave. For å komme i kontakt med folk, tilbragte hun mye tid i souvenirbutikker. Det ga vennskap for livet og en helt spesiell kompetanse med erfaring fra hele prosessen i alle bransjene som Al Quds samarbeider med.

Plakat fra butikken fra 80-tallet viser at dette er mer en bare en butikk.

Styreleder Trygve Natvig på stand for butikken på Palestina-konferansen i november.

Butikken holdt til i et lite lokale på Youngstorget på 2000-tallet.

Butikken bugner av nye varer.

DIREKTE FRA PALESTINA: Endelig er den populære Nablus-såpen tilbake i butikken. Marie Molund Lexow tar seg en pause fra utpakkingen for å posere foran det store tårnet med såpesker.

aksjonærene i Al Quds.

– Det har vært en spennende utfordring. Jeg var leder for Fellesutvalget for Palestina i mange år. Det var mer tradisjonelt solidaritetsarbeid. Å komme inn i Al Quds var en annerledes vinkling med fokus på det palestinerne selv gjør ved å produsere gode varer. Reisevirksomheten er også veldig viktig. Folk tror ikke på det som skjer før de reiser ned og får se det selv. Det å bidra til at folk får øynene opp for den realiteten okkupasjonen er og hvordan palestinerne lever, det er viktig for meg å bidra til, sier Trygve.

Han blir derfor en sterk pådriver for å få på plass nytt butikklokale til Al Quds.

UNNTAKSTILSTAND

I februar 2018 gjenoppstår endelig palestinabutikken i nye lokaler i Markveien 24 på Grünerløkka. Marte er ny daglig leder og det er en formidabel jobb hun står overfor: Hun skal bygge opp igjen en hel butikk, en nettbutikk og et reisebyrå tilpasset en ny tid og et nytt marked.

Noe av det første Marte gjør, er å sette seg inn i Al Quds' historie. Hun leser gamle dokumenter, snakker med Eldbjørg og de andre som har jobbet i Al Quds. Historien er med henne, men hun tar også et valg:

– Palestinabutikken er eldre enn meg, men siden jeg fikk oppdraget med å starte Al Quds på nytt har jeg gjort det på min måte. Jeg jobbet med å importere varer fra Palestina lenge før jeg startet i Al Quds. Jeg har reist inn og ut av Vestbredden et titalls ganger siden 2009, men jeg har aldri vært i Gaza. Det lengste jeg har vært sammenhengende i Palestina er i seks måneder da jeg skrev masteroppgaven min. Jeg reiste helt alene, men i løpet av denne perioden fikk jeg venner for livet. Mange av disse opplevelsene legger grunnlaget for hvordan jeg driver palestinabutikken Al Quds i dag, forteller hun.

Marte legger ikke skjul på at det har vært mye og hardt arbeid de siste fire årene.

– På mange måter startet vi Al Quds helt på nytt da vi åpnet i Markveien. Det har tatt lang

tid å etablere oss i markedet igjen og opparbeide en ny kundebase. Da vi over natta mistet alle reisene våre på grunn av korona, havnet Al Quds i en veldig vanskelig økonomisk situasjon. Vi la all energien vår i å få opp salget av varer fra Palestina, forteller hun.

Den gode nyheten er at omstillingen virker. Folk handler palestinske varer på en måte som de aldri før har gjort i hele Al Quds' historie.

– Vi har aldri importert så mye fra Palestina som de siste to årene. Samtidig er det en vanskelig situasjon fordi det ikke er mulig å reise. Vi ser veldig frem til at Palestina skal åpne og det igjen blir reisevirksomhet, forteller styreleder Trygve.

OLJEBERGET

Tilbake til oktober 2021 og såpen og oljen som lar vente på seg. Først har varene vært gjennom nitid kontroll og stans hos Israel. En systematisk metode okkupasjonsmakten benytter seg av for å gjøre det vanskelig for palestinske bedrifter å overleve. Siden har varene vært på reise til Europa med skip. En fraktmåte som er rimeligere enn fly, men samtidig langt mer tidkrevende. Koronapandemien har også gjort at all frakt av varer er forsinket over

hele verden, med lange varekøer i alle havner. Men så, en solskinsdag en onsdag i slutten av oktober, er de endelig der: Tre ruvende paller med såpe og olivenolje. De fyller opp hele fortauet utenfor Helgesens gate på Løkka. Olje og såpe i alle størrelser og varianter: håndskåret, flytende, faste, runde og duftende. Fellesnevneren er at de alle er laget og produsert av palestinske arbeidere.

Marie Molund Lexow er på jobb i palestinabutikken når varene ankommer. I første omgang gjelder det å få alle pakkene inn. Det er tungt, men morsomt arbeid! Snart er hele butikklokalet fylt opp med såpe og olje.

– Det føles som om vi har fått hele såpefabrikken hit til Oslo, utbryter Marie og kikker på de høye stablene med esker.

Snart er kollegaene Marte og Frida også på plass for å pakke ut, telle og rydde på plass ▶

«Dersom alle medlemmene i Palestinakomiteen bare kjøpte én ting hver i butikken – da ville den vært helt ribbet for varer!»

de nye varene. Det er en gledens dag! Marte oppsummerer det slik:

– Det beste for meg er følelsen av å gjøre noe viktig for Palestina som faktisk nytter. Jeg føler at vi bidrar på en veldig konkret måte. Hvis vi kjøper inn noe fra Palestina og hyllene blir tomme, så blir jeg veldig glad. Jo mer folk kjøper, desto mer kan jeg handle inn fra leverandørene våre i Palestina.

VEIEN VIDERE

Selv om det er åtte år siden Eldbjørg pensjonerte seg, er hun ofte innom den lille butikken på Grünerløkka. På spørsmål om hva hun tenker om Al Quds i dag og arbeidet fremover, svarer hun:

– Butikken er veldig viktig. Jeg synes dere gjør en kjempejobb. Jeg hadde likt kjempegodt å være ung og jobbe sammen med dere. Finere kan jeg nok ikke si det.

– Jeg kunne ønske meg at Al Quds blir et samlingssted slik det var før med kafé og møter legger hun til.

Daglig leder Marte kan bekrefte denne tanken.

– Det er morsomt at Eldbjørg nevner det, fordi akkurat det er en del av vår langtidspan for lokalet. Vi jobber med å utforske mulighetene for å gjøre om kjellerlokalet vårt til et samlingssted. Det har vært en del av visjonen for Al Quds helt siden vi startet opp igjen i Markveien, forteller hun.

Nå gjør den lille butikken seg klar til jul. November og desember er de mest hektiske månedene hele året. Snart 40 år etter oppstart er interessen for palestinaskjerf, håndlaget keramikk fra Hebron, olivenolje og såpe større enn noensinne.

– Har du tenkt på: Dersom alle medlemmene i Palestinakomiteen bare kjøpte én ting hver i butikken – da ville den vært helt ribbet for varer? spør jeg Eldbjørg idet vi skal til å avslutte praten vår.

– Ja, tanken har slått meg også, bekrefter hun med et lite smil.

Ingrid Baltzersen jobbet i Al Quds fra 2001 - 2005, mens butikken fortsatt lå i Pilestredet. Her er hun på jobb i 2003. - Det var spennende å jobbe i Al Quds. Vakkert håndverk kom inn fra Midtøsten og jeg fikk dra på innkjøpsreiser til Syria, Palestina og Egypt. Gjennom reisebyrået ble jeg kjent med mange som var aktive med bistand og solidaritet til Palestina, mye på grunn av Eldbjørg, som kjente alle som var verdt å kjenne, forteller Ingrid, som fortsatt er aktiv i Palestinakomiteen i dag.

Tulegaver fra Palestina!

www.palestinabutikken.no

Vi sender varer hjem til deg for 50 kroner
uansett hvor du bor i Norge!

alquds
القدس

PALESTINABUTIKK OG REISER

FULL FRES MED FLERE APARTHEIDFRIE SONER

Målet er å skape samhold og få flere til å stå opp for Palestina. Mange lokallag jobber nå iherdig med å få flere soner i sitt nærmiljø.

TEKST: MALI F. ROSSLAND

Apartheidfrie soner (AFS) er en internasjonal kampanje initiert av BDS-bevegelsen. Kampanjen handler om å gjøre vårt nærmiljø til et område som uttrykker solidaritet med palestinerens rettigheter i møte med Israels okkupasjon og apartheidpolitikk. I tillegg til å gjøre nærmiljøene apartheidfrie, har AFS-kampanjen som mål å bringe begrepet apartheid på banen når vi snakker om Israels okkupasjonspolitikk. Staten Israel har etablert, opprettholder og utvider et apartheidsystem som undertrykker palestinerne, både innenfor og utenfor Israel. Israelske myndigheters behandling av palestinerne defineres som en forbrytelse mot menneskeheten, blant annet ved at de bygger murer, frarøver vanlige folk fri ferdsel og etablerer kolonier og kontrollposter på palestinerne sin jord. Vi ser også kollektiv avstraffelse – som blokaden av Gazastripen – og

for drivelse fra egne hjem. Vilkårlig fengsling av barn og voksne uten lov og dom er også en del av den diskriminerende praksisen. Det er et viktig ledd i kampen for frihet å tydeliggjøre at Israels politikk er, og fortsetter å være, apartheidpolitikk.

POSITIVT FOKUS

AFS-kampanjen – med sitt positive fokus der målet er å få folk til å stå sammen og bli med på noe felles – er en fin mulighet til å engasjere og aktivisere nye og gamle medlemmer. Det har i en periode vært jobbet med å styrke kampanjen gjennom målrettet arbeid med kampanjeplattformen og jevnlig statusmøter med lokallagene. Det tilbys også skoloring i ulike temaer knyttet til kampanjen, som begrepet apartheid og hvordan Israel bedriver apartheidpolitikk. Lokallagene og medlemmene har vist bredt engasje-

ment for kampanjen, og flere lokallag har jobbet aktivt med den. Det rapporteres fra de som er ute og jobber med AFS at de møter mange som er positive til kampanjen.

I dag har vi litt over 60 apartheidfrie soner registrert på kartet, og vi har et sterkt ønske om å kunne feire sone nummer 100 før året omme. Dersom vi skal få til dette, trenger vi alle de aktivistene vi kan få! Vi oppfordrer dere som ønsker å gjøre noe aktivt med engasjementet deres til å ta kontakt med lokallaget deres og bli med på denne kampanjen.

Les mer om kampanjen på palestinaKomiteen.no og bdsmovement.net

ERFARINGER FRA TO LOKALLAG

Palestinakomiteen i Oppland

Tekst: Arngrim Ytterhus

Styret i Palestinakomiteen i Oppland vedtok i september et opplegg for kampanjen «Apartheidfrie soner» (AFS). Jeg fikk ansvar for å koordinere arbeidet, og som eneste styremedlem fra Lillehammer har jeg også hatt ansvar for gjennomføring her. Det jeg skriver om erfaringene gjelder derfor primært Lillehammer.

BILVERKSTED BLE FØRSTE SONE

For å slippe å jobbe alene, var første skritt å kontakte folk som jeg vet kunne være med å bidra selv om de ikke er aktive i Palestinakomiteen nå. Vi har vært en gruppe med en palestiner jeg kjenner fra andre sammenhenger, en Palestina-venn med lang fartstid som aktivist og meg. Vi har møttes og diskutert grunnlaget for kampanjen og laget en plan for hvem vi vil kontakte.

Det enkleste stedet å starte, er å gå gjennom våre ulike nettverk og kontakte folk vi kjenner som driver virksomhet og som vi vet er sympatisk innstilt til palestineres sak. Det resulterte i den første apartheidfrie sonen som var Lillehammer Bilverksted.

Det neste var å gå gjennom medlemslista for Palestinakomiteen i Oppland og plukke ut medlemmer i Lillehammer som vi vet driver virksomhet som kan bli en apartheidfri sone. Det resulterte i den andre apartheidfrie sonen: et atelier/galleri drevet av en kunstner som også i perioder har vært aktiv i Palestinakomiteen.

Videre har vi tatt kontakt med medlemmer som

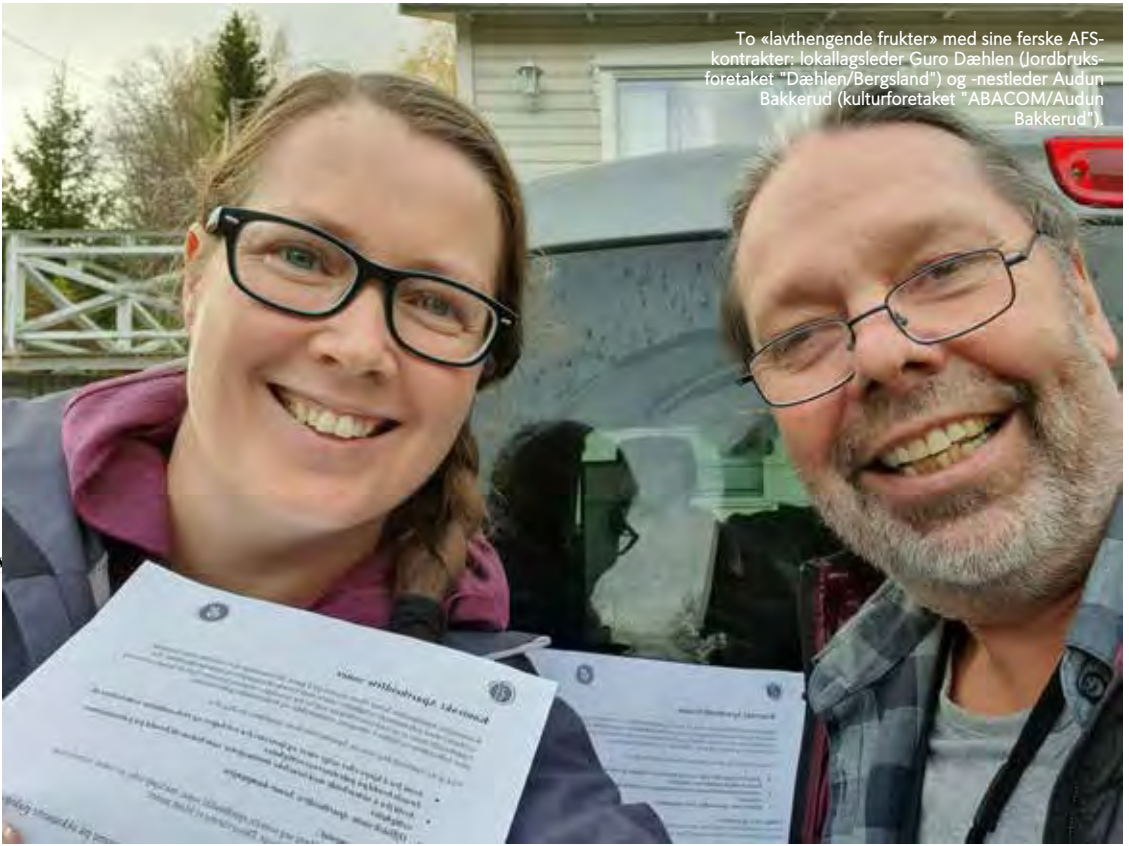

ikke driver egen virksomhet, men som kan engasjeres ved å bruke sine nettverk videre. Og til de vi da fortsatt ikke har fått snakket med av våre rundt 140 medlemmer i Oppland, vil vi sende en e-post med det samme budskapet.

Vi har videre tatt for oss virksomheter som drives av flyktninger eller drives på idealistisk grunnlag; slike som innvandrerboutikker, gjenbruksbutikker eller økologiske butikker. Det har resultert i den tredje apartheidfrie sonen. Dette er et filmselskap som jobber med å innføre klimaregnskap i filmproduksjoner.

Oppland fylkeskommune (senere Innlandet) og Lillehammer kommune har vedtak om å ikke kjøpe varer og tjenester som er produsert på okkuperte områder i strid med folkeretten. Dette gjør det mulig å henvende seg til kommunale underbruk med AFS-kampanjen.

To «lavhengende frukter» med sine ferske AFS-kontrakter: lokallagsleder Guro Dæhlien (Jordbruksforetaket "Dæhlien/Bergsland") og -nestleder Audun Bakkerud (kulturforetaket "ABACOM/Audun Bakkerud").

SVAR PÅ VANLIGE SPØRSMÅL

Når vi snakker med virksomhetene, er det selvsagt viktig å ha satt seg inn grunnlaget for kampanjen. Det kommer opp mange ulike reaksjoner og spørsmål. Det er ikke mulig, og heller ikke nødvendig, å ha svar på alt før en starter opp. Her følger noen eksempler på spørsmål og svar så langt.

Er ikke Israel-Palestina-konflikten for komplisert til si sikkert hva som er rett å gjøre? Kritikken av apartheid-politikken, som kampanjen handler om, er ikke så komplisert. Her har vi støtte fra FN og folkeretten og forkjempere for universelle menneskerettigheter både på israelsk og palestinsk side. Vi som bor i fylker og kommuner som har gjort BDS-vedtak, kan også framheve dette. Kampanjen handler om å gjøre denne brede enigheten til mer enn fine ord. Da er boikott en av få muligheter vanlige folk har til å påvirke, slik det skjedde

i anti-apartheid-arbeidet for Sør-Afrika.

Er det ikke stor forskjell på Sør-Afrika og Israel? Det er selvfølgelig forskjeller, men likhetene blir dessverre stadig tydeligere. Begge land faller klart innenfor FN-konvensjonen mot apartheid fra 1973. Eksempelene er mange, som at det er to ulike veisystemene for israelere og palestinere, med svært ulik standard og mulighet til å bevege seg fritt, symbolisert ved ulik farge på bilskiltene. Eller den skjeve fordelingen av vannressursene, der en israelsk bosetting har svømmebasseng mens en palestinsk landsby like ved har avlinger som tørker bort.

Gjør ikke korrupsjon og interne stridigheter det vanskelig å støtte palestinerne? Jeg forstår problemstillingen, men samtidig er det stort håp i den generasjonen som vokser opp nå. Den siste tida har det vært økende protester både

mot egne myndigheter og Israel. Dette er en grunn til at grasrotorganisasjoner vi har kontakt med ber om støtte gjennom kampanjer som AFS heller enn i form av bistandspenger som lett havner i feil lommer.

Er det ikke bedre å engasjere seg i konflikter som angår Norge?

I en verden der demokratiet er truet i stadig flere land, er det å styrke internasjonal rett kanskje den viktigste motkraften. Internasjonal rett er ikke minst viktig for små land som Norge, som lett blir et offer for stormaktenes interesser. Kampanjen mot at brudd på internasjonal rett kan foregå uten reaksjoner, er også en kamp med overføringsverdi til konflikter i resten av i verden.

Men det hjelper vel ikke om en liten virksomhet i Norge slutter å handle israelske varer?

Et eksempel er Puma. Puma er hovedsponsor for Israel Football Association (IFA), som inkluderer fotballag i Israels ulovlige bosettinger. I juli 2018 ble det kunngjort at Adidas ikke lenger ville sponse IFA etter en internasjonal kampanje og overlevering av over 16 000 underskrifter til Adidas sitt hovedkvarter. At boikott er virkningsfullt, blir tydelig når de som forsvarer Israels politikk forsøker å forby det. Det har domstolene heldigvis avvist.

Konklusjonen for mitt vedkommende er at det har vært en god opplevelse å bli aktivist i AFS-kampanjen. Jeg har hatt spennende møter med folk, lært mye og drukket mange kopper kaffe; både med dem som synes dette er en fin måte å vise solidaritet med palestineres sak og med dem som av ulike grunner takker nei. De fleste som takker nei, begrunner det med at de ikke vil blande politikk og jobb. På Lillehammer har vi så langt tre AFS-kontrakter og et par som har sagt de blir med. Og lista over de vi skal snakke med er fortsatt lang.

PALESTINAKOMITEEN I RINGERIKE

Tekst: Audun Bakkerud

Kampanjen er i gang på Ringerike, men første fase er ennå ikke i land. Hva er første fase? Å samle inn og registrere alle relevante foretak i

nettverket rundt lokallagets styre, samt utvide omkretsen. Neste sirkel er påbegynt: vi har fått et par spisesteder på plass, og har en plan for flere besøksrunder til foretak og forretninger i byen. Det fortsetter, og videreføres fortløpende inn i neste kampanjefase!

Hva er andre fase? Når vi har tilstrekkelig antall til at offentliggjøring av kontraktfestede AFS-soner har konstruktiv effekt, vil vi skrive om kampanjen og presentere de etablerte sonene i Ringerikes Blad. Ikke minst vil vi skrive om bakgrunnen for kampanjen, og peke på viktigheten av å styrke det solidariske grasrotengasjement for palestineres rettigheter. Vi kan da også sende inn leserinnlegg om grasrotengasjementet fra folk til folk, som vedtatt på landsstyremøtet 17.oktober.

Tredje fase blir da selvsagt den neste fasen (vi kan jo telle til tre!). Hva skjer da? Vi har en mobiliserende AFS- og vervingsstand på Torvet i Hønefoss en lørdag i slutten av november. Der informerer vi også om et åpent møte planlagt til FN-dagen 29.november (Den internasjonale solidaritetsdagen for det palestinske folket, red. anm.), hvor vi kommer til å ha en motiverende bakgrunnspakke med film og/eller foredrag.

Parallelt satser vi på å få inn en artikkel i Ringerikes Blad om FN-dagen og oppfordring til videre spredning av AFS-kampanjen. Vi vil prøve å få med flere organisasjoner som medarrangører på møtet 29.november.

Fjerde fase blir: vi fortsetter måned for måned, så langt fram vi kan se!

Nasih Raof er kurder og driver verksted på Lillehammer. Han har opplevd hvordan folk lokalt har vist støtte til kurderne og er glad for å kunne støtte andre som også trenger solidaritet.

Nå kan du nyte iskrem fra Ben & Jerry's med ren samvittighet.

Sett fra Jerusalem:

ISKALD SKULDER FRA BEN & JERRY'S

Etter mange års press fra aktivister, har iskremgiganten bestemt at de ikke lenger vil selge produktene sine i okkuperte palestinske områder. Israelske myndigheter raser.

TEKST: OFER NEIMAN FOTO: FAKSIMILE FRA ABNA24.COM OG APA IMAGES

Henry Kissinger observerte angivelig at «Israel ikke har noen utenrikspolitikk, bare en innenrikspolitikk». Kissinger var USAs kontroversielle utenriksminister fra 1973 til 1977 under de republikanske presidentene Nixon og Ford. En mulig tolkning av hans uttalelse er at Israel, støttet av sine mektige vestlige allierte, stort sett slipper å stå til rette for sine handlinger overfor det palestinske folket. Det internasjonale samfunnet tillater riktignok ikke Israel å deportere palestinerne og utvise dem over grensa, men har heller ikke stått entydig opp mot Israels okkupasjon og apartheidpolitikk. Med dagens internasjonale klima blir det i hovedsak et internt anliggende hvordan maktkampene mellom ulike interessegrupper utvikler seg innad i Israel.

NYTER HØY LEVESTANDARD

Under dagens giftige status quo nyter millioner av israelske statsborgere en høy levestandard og later som de er «akkurat som Europa». Samtidig kan de overse realitetene ved okkupasjon og apartheid – mindre enn én time fra Tel Aviv og bare få minutter fra det sentrale Vest-Jerusalem. Situasjonen for palestinerne er knapt merkbar fra et IKEA- eller Apple-varehus i Israels mange kjøpesentre. Her selges utallige internasjonale produkter, også iskrem – fram til nå.

Iskremprodusenten Ben & Jerry ligger i Vermont på nordøstkysten i USA. Nylige uttalelser fra styret i Ben & Jerry's kombinert med responsen i Israel, viser at dagens situasjon ikke er fastsegmentert. I sommer bekreftet Ben & Jerry's at de ikke vil selge iskrem i de israel- ▶

ske bosettingene, inkludert Øst-Jerusalem, og de vil ikke fornye sin lisensavtale med Israel når denne utgår ved årsslutt 2022. Dette betyr at ingen israelsk lisensbærer vil kunne selge eller framstille Ben & Jerrys's iskrem – verken i Israel eller i de illegale bosettingene.

Kan iskrem være et så viktig spørsmål? Ja, som et symbol og som et signal. Isen til Ben & Jerry's treffer et ømt punkt i den kollektive israelske sjel. Når et populært amerikansk produkt forsvinner fra hyllene i israelske supermarkeder, vil israelere både erfare at noe har skjedd og lure på hvilke selskaper som kan tenkes å følge etter. I årevis har status quo framstått behagelig for mange og upåvirkelig for israelere flest. Nå blir denne holdningen utfordret i takt med at den globale bevegelsen for palestineres frihet stadig vokser.

Framstående internasjonale kunstnere har allerede bidratt til saken ved å erklære at de ikke vil opptre i Israel fordi landet trækker på palestineres rettigheter. Både kulturelle avlysninger og virkningsfulle oppfordringer til boikott har styrket en global bevissthet om palestineres sak. Israel og landets støttespillere har svart med dyre og usammenhengende propagandakampanjer. Noen, som Brand Israel, fokuserer på vennlig overtalelse. Men andre kampanjer har også brukt McCarthyisme og juridisk krigføring som våpen, der de forsøker å skremme og svarteliste ledende arrangører av palestinske solidaritetsaksjoner. Den mest iøynefallende manifestasjonen av denne tilnærmingen er den israelske regjeringens nylige terrorlisting av seks internasjonalt anerkjente menneskerettighetsorganisasjoner. Alt dette viser at Israel frykter den globale solidaritetsbevegelsen for palestinsk frihet. Man kan mistenke at israelere som sverter BDS-bevegelsen med stadige beskyldninger om «antisemittisme», også har sine tvil om moralen – i alle fall om holdbarheten – i staten Israels politikk.

SKIFTENDE POLITISK LANDSKAP I USA

Skeptikere har avskrevet BDS som en ubrukelig strategi, og hevder at jødisk-israelske innbyggere er villige til å betale en høy pris for prosjektet om et Stor-Israel. Dette synet er basert på en misforståelse av den gjengse israelske oppfatning i hvert fall når det gjelder Israels kontroll over Vestbredden og Gazastripen. Israelere flest vil ikke risikere sin levestandard eller møte utmattende sanksjoner for å opprettholde okkupasjonen. For mer enn 15 år siden advarte daværende justisminister

Tommy Lapid: «Det er fare for at vi vil bli utsatt for en internasjonal boikott, slik tilfellet var før regimets fall i Sør-Afrika.» (Tommy Lapid var far til nåværende utenriksminister Yair Lapid.)

Dette forstår israelske bosettere godt. De anstrenger seg for å gi mainstream Israel et tilbud de ikke kan si nei til, og hevder at bosettingene er en udeleglig del av Israel. Israel Ganz er leder for Regionalrådet som styrer 45 bosettinger på Vestbredden. Nylig sa han: «Den israelske regjeringen kan ikke akseptere en situasjon der et stort internasjonalt selskap boikotter en halv million innbyggere i landet.» I tilfellet Ben & Jerry's har

BOYCOTT FROM WITHIN (BFW)

Boycott from Within (Boikott innenfra) ble grunnlagt i 2009 av en gruppe israelske statsborgere som støtter boikott, deinvesteringer og sanksjoner av staten Israel (BDS). Gruppen har uttalt at Israels praksis med okkupasjon, kolonialisme og apartheidpolitikk ikke vil opphøre før de økonomiske kostnadene for Israel, og særlig for landets elite, blir større enn fordelene.

BFW sin uttalelse er publisert på nett og har mottatt støtte fra over tusen israelske statsborgere. Gruppen henvender seg ofte til internasjonale artister, institusjoner og regjeringer for å understreke hvor dårlig situasjonen er både i Palestina og Israel, og hvorfor sanksjoner må bli en del av løsningen.

den israelske regjeringen bifalt denne retorikken. Likevel må man ikke ta for gitt at Israels ledere vil støtte bosettingene for alltid. Med utenriksminister Yair Lapids signatur har den nåværende regjeringen nylig reversert politikken fra Netanyahu's æra og igjen sluttet seg til EU's Horizon 2020, et program som utelukker israelske bosettinger fra bevilgninger fra EU.

For BDS er det økonomiske og militære området enda viktigere enn det kulturelle. For Israel markerer Ben & Jerry's avgjørelse et raskt skiftende politisk landskap i USA. Israel taper nå terreng blant Demokratenes støttespillere, særlig blant yngre folk. Arbeidere i Amazon og Google mobiliserer mot salget av skadelig teknologi til det israelske forsvarsdepartementet.

ET GLOBALT ANLIGGENDE

Palestinerne og ulike menneskerettighetsgrupper vinner ikke bare den politiske striden, men skaper også sterke, internasjonale, lovmessige utfordringer rundt Israels apartheid. Dette er svært viktig, da det er lite sannsynlig at en forandring vil komme innenfra i Israel før det internasjonale presset blir enda sterkere. Som notert av en israelsk aktivist: «Vi trenger noen som kan ta vekk iskremen vår for å få oss til å huske at vi faktisk okkuperer et annet folk.»

Israels brutale og invaderende politi- og overvåkningsmetoder blir ofte eksportert til andre politikere i land der også folkeretten brytes. Den palestinske kampen for frihet er en verdig sak i seg selv, men også et globalt anliggende. Den israelske menneskerettighetsgruppa B'tselem har konkludert med at Israel praktiserer apartheid «fra Jordan-elven til Middelhavet». Verden mobiliserte mot apartheid i Sør-Afrika – mer enn den foreløpig har mobilisert mot apartheid her, men nå er tidevannet i ferd med å snu.

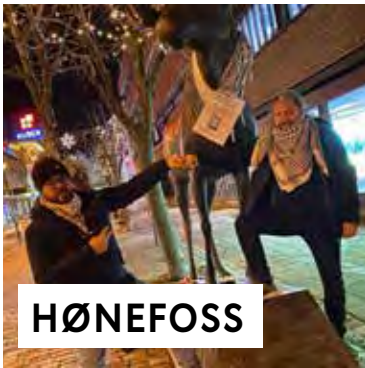
*Ofer Neiman er israelsk statsborger.
Han er medlem av Boycott from Within
og #IsraelisAgainstApartheid.*

Oversatt av Inger Sandberg

«Vi trenger noen som kan ta vekk iskremen vår for å få oss til å huske at vi faktisk okkuperer et annet folk»

INGEN BIG MAC TIL BOSETTERNE
I 2013 avslo McDonald's sin administrerende direktør i Israel, Omri Padan, en av grunnleggerne av Peace Now, et tilbud om å åpne en filial i et kjøpesenter i bosettingen Ariel på Vestbredden. Forklaringen, som ikke ble holdt skjult, men heller ikke annonsert i det vide og brede, var at selskapet har en policy på ikke å åpne restauranter i bosettingene. Avgjørelsen utløste raseri hos bosetterorganisasjoner og det høyreorienterte partiet Jewish Home (statsminister Naftali Bennetts parti), som ba israelere om å boikotte McDonald's. McDonald's har siden den gang stått fast ved sin policy. I motsetning til Ben & Jerry's, har ikke McDonald's kommet med en offisiell erklæring som forklarer deres policy. Dette er trolig noe av forklaringen på hvorfor de inntil videre ikke har blitt rammet av Israels anti-boikott-lov, som sidestiller boikott av okkuperte områder med boikott av Israel som sådan.

HØNEFOSS

OSLO

FREDRIKSTAD

LOKAL AKTIVITET

*I høst har vi
endelig hatt masse
aktivitet igjen.*

DRAMMEN

TROMSØ

OSLO

BERGEN

ÅLESUND

SANDEFJORD

GI EN GAVE TIL PALESTINAKOMITEEN!

VIPPS TIL #644099

Vårt arbeid drives av inntekter fra medlemskontingent og gaver fra enkeltpersoner og organisasjoner. Ønsker du å bidra til å styrke organisasjonene som en stemme for palestinerne rettigheter kan du gi noen du kjenner en solidarisk julegave, med ønske om et fritt Palestina!

Ta kontakt på post@palestinakomiteen.no for å få tilsendt et kort, eller finn en utskriftsvennlig versjon på nettsidene våre, som du kan gi i julegave!

Kjære

**MED ØNSKE OM
ET FRITT PALESTINA!**

Pengegaven på

.....
går til å styrke arbeidet
for Palestina og gi
palestinerne en stemme.

Med vennlig hilsen

.....

Takk for støtten til vårt arbeid!
Palestinakomiteen.no

Sliman Mansour Salmo 1978.

Gi et bidrag – stort eller lite –
vipps til #644099 eller betal inn på
Palestinakomiteens kontonummer 0530.28.03112.

PALESTINAKOMITEEN I NORGE Adresse: Kolstadgata 1, 0652 Oslo,
e-post: post@palestinakomiteen.no, mobil 95969874 **Leder:** Line Khateeb
Politisk nestleder: Morten Heslein **Organisatorisk nestleder:** Anne Merete Bull
Sekretariat: Line Snekvik, e-post: post@palestinakomiteen.no, mobil 959 69 874 og
Birte Bødtker, e-post: birte@palestinakomiteen.no, mobil 41187547

DISTRIKTSREPRESENTANTER

Troms	Eva Nordnes	eva.nordnes@live.no	950 13 251
Vara	Siri Moe	siri.moe@uit.no	917 71 995
Nordland	Randi Nymo	ranyo@online.no	970 35 744
Vara	Ayah Mustafa	ayah98mustafa@gmail.com	939 64 270
Trøndelag	Anna Mørseth	anna-mo@online.no	415 59 288
Vara	Svein Johansen	sveinsveinsvein@gmail.com	988 39 087
Møre og Romsdal	Sissel Mordal Hilde	smhilde@broadpark.no	990 34 166
Vara	Odd Erling Vik Nordbrønd	oddevn@online.no	950 78 362
Vestland	Alexander Ø. Gram	alexander.overland.gram@gmail.com	97340088
Rogaland	Ingebretth Forus	ingebretth.forus@lyse.net	982 96 728
Vara	Steinar Eraker	steinar.eraker@lyse.net	405 20 486
Vest-Agder	Øyvind Sagedal	oyvind.sagedal@gmail.com	950 23 848
Vara	Steinar R. Berge	srberge@online.no	488 81433
Aust-Agder	Mohammed Chkontana	m.chkontana@gmail.com	905 52 652
Telemark	Gerd von der Lippe	gerd.v.d.lippe@usn.no	480 36 842
Vara	Anne Karin Kasin	akkasin@gmail.com	905 131 05
Buskerud	Audun Bakkerud	bakkerud@hotmail.com	918 65 494
Vara	Arne Birger Heli	heper@online.no	900 63 116
Oppland	Arngrim Ytterhus	ar-ytter@online.no	907 59 012
Vara	Mohammad Alkordi	alkordi12@hotmail.no	458 11 442
Hedmark	Helge Bjørnsen	korus.helge@gmail.com	90671433
1. vara	Yngvild Fagerheim	fagerheim.yngvild@bbnett.no	414 75 019
2. vara	Kirsti Hougen	Kirsti@egneord.no	482 48 741
Vestfold	Grete Thunold	grthun@online.no	906 94 868
Vara	Øyvind Wistrøm	oyvind.wistrom@hbv.no	971 79 079
Vara	Inger Fjeldbraaten	imfjeld@hotmail.com	930 38 639
Oslo	Anine Wiesner Barg	anine@barg.no	909 98 912
1.Vara	Marte Svendal Olsen	marte_svendal@hotmail.com	476 40 279
2.vara:	Aram Zaheri	aramru94@gmail.com	950 00 587

ANDRE KONTAKTPERSONER

BDS-utvalget	Mali Frøshaug Rossland	mali.rossland@gmail.com	976 36 549
Faglig utvalg	Petter Thoresen	petter2resen@yahoo.no	975 79 177
Kunst- og kulturutvalget	Marius Kolbenstvedt	mkolbenstvedt@hotmail.com	980 77 906
Solidaritetsutvalget	Morten Sortodden	morten@palestinakomiteen.no	936 47 736
AKULBI	Kirsti Aarseth	kirsti.aarseth@gmail.com	97689479
Sol.arb. Palestina	Hege Gotteberg Eide	jayyous@palestinakomiteen.no	474 44 187
Sol.arb. Libanon	Morten Sortodden	rashedieh@palestinakomiteen.no	936 47 736
Studieturer	Eldbjørg Holte	studietur@palestinakomiteen.no	482 12 214
Medlemsansvarlig	Arne Apold	medlem@palestinakomiteen.no	995 21 565
Fadderprosjekt	Grete Thunold	grthun@online.no	906 94 868

ARBEIDSUTVALGET I PALESTINAKOMITEEN

Leder	Line Khateeb	leder@palestinakomiteen.no	950 90 938
Politisk nestleder	Morten Heszlein	heszlein@gmail.com	991 50 813
Org. nestleder	Anne Merete Bull	annemeretebull@hotmail.com	901 48 042
Økonomiansvarlig	Karoline Stensdal	karolinestensdal@hotmail.com	976 81 926

SENTRALSTYRET

Leder	Line Khateeb	leder@palestinakomiteen.no	950 90 938
Politisk nestleder	Morten Heszlein	heszlein@gmail.com	991 50 813
Org. nestleder	Anne Merete Bull	annemeretebull@hotmail.com	901 48 042
Økonomiansvarlig	Karoline Stensdal	karolinestensdal@hotmail.com	976 81 926
Styremedlem	Svein Olsen	skola3004@hotmail.no	906 30 837
Styremedlem	Kristin Foss	kristin.foss75@gmail.com	483 96 072
Styremedlem	Mustafa Jayyousi	mustafasamha@gmail.com	462 68 233
Styremedlem	Erik Jørgensen	erikjoer@online.no	452 70 169
Styremedlem	Celestyna Hamad	celestynahamad@gmail.com	414 50 797
Styremedlem	Baard Thorkildssen	baard@thorkildssen.com	916 50 010
1. vara	Åse Vaksinen Sælensminde	ases1603@gmail.com	977 72 557
2. vara	Mali F. Rosslund	mali.rosslund@gmail.com	976 36 549

OVERSIKT OVER LOKALLAG

Vest-Finnmark	Synnøve Thomassen	sthomassen009@gmail.com	976 04 103
Tromsø	Knut Borud	tromso@palestinakomiteen.no	415 66 418
Finnsnes	Tove Lie	tovekullerud@gmail.com	907 32 149
Narvik	Jan Åge Riseth	narvikriseth@gmail.com	992 98 203
Bodø	Jorunn Anda Aronsen	lorunn.anda@gmail.com	915 25 882
Trøndelag	Svein Johansen	sveinsveinsvein@gmail.com	988 39 087
Romsdal	Lars Oltedal	loltedal@online.no	908 65 484
Sunnmøre	Aslaug Ervik	sunnmøre@palestinakomiteen.no	95165296
Voss	Ruth Jørgensen	rutjoerg@online.no	982 82 995
Bergen	Claus Møller	bergen@palestinakomiteen.no	936 45 184
Haugalandet og Stord	Raed Abdalsalam	raed-khaled@hotmail.com	96739022
Stavanger	Ingebretth Forus	ingebretth.forus@lyse.net	982 96 728
Vest-Agder	Steinar R. Berge	srberge@online.no	488 81 433
Aust-Agder	Mohammed A. Chkontana	palestinaaustagder@gmail.com	905 52 652
Telemark	Aasta Kravik	aasta.kravik@gmail.com	411 78 405
Larvik og Sandefjord	Grete Thunold	grthun@online.no	906 94 868
Horten og Tønsberg	Øyvind Wistrøm	oyvind.wistrom@hbv.no	971 79 079
Østfold	Knut Jarl Rødje	kjrodje@hotmail.com	907 21 391
Hedmark	Helge Bjørnsen	hedmark@palestinakomiteen.no	90671433
Oppland	Martin Været	martin.vaeret@live.no	954 450 98
Ringerike	Guro Dæhlen	guro@daehlen.no	415032374
Drammen	Arne Birger Heli	heper@online.no	900 63 116
Oslo	Anine Wiesner Barg	oslo@palestinakomiteen.no	909 98 912

Palestinakomiteen i Norge
Frivillighetshuset, Kolstadgata 1,
0652 Oslo

PRIORITY

